

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ζωή Γαβριηλίδου • Ιφιγένεια Δόση • Ευανθία Κωνσταντινίδου • Αναστασία Παπαχρήστου
Γεωργία Σιαφαλάκη • Ιωάννα Τζιβάνη • Σουλτάνα Τσιγχίδου • Ελίνα Χατζηπαπά

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

η γλώσσα μας

Βιβλίο
μαθητή /
μαθήτριας

Β' δημοτικού

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Η γλώσσα μας
Β΄ Δημοτικού
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Βιβλίο μαθητή / μαθήτριας

Α΄ τεύχος

Επιστημονική Επιτροπή Αξιολόγησης

Συντονίστρια / Αξιολογήτρια

Αξιολογήτρια

Αξιολογήτρια

Τεχνικός Εμπειρογνώμονας

Επικουρικός Εμπειρογνώμονας

Υπεύθυνος του μαθήματος/γνωστικού αντικειμένου στο πλαίσιο της Πράξης

Παπανικολάου Παναγιώτα

Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός

Κατσιώπη Παρασκευή

Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός

Υφαντίδη Νεκταρία

Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός

Ρήγος Γεώργιος

Πτυχιούχος Πληροφορικής

Μποζιονέλος Γαβριήλ

Πτυχιούχος Γραφιστικής

Αθανάσιος Γιαννίκας, Σύμβουλος Α΄ ΙΕΠ

Μέλος της Επιστημονικής Ομάδας Έργου (ΕΟΕ) της Πράξης

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή, Αξιολόγηση και Ένταξη Διδακτικών Βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων» με κωδικό ΟΠΣ 6010165 στο Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Σπυρίδων Δουκάκης

Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Υπεύθυνη Πράξης

Πολυξένη Μπίλλα

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Προϊσταμένη Τμήματος Β΄ Προγραμμάτων Σπουδών και Εκπαιδευτικού Υλικού

Αναπληρώτρια Υπεύθυνη Πράξης

Άννα-Αικατερίνη Λυκούρη

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

**«Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
και το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ζωή Γαβρηλίδου • Ιφιγένεια Δόση • Ευανθία Κωνσταντινίδου • Αναστασία Παπαχρήστου
Γεωργία Σιαψαλάκη • Ιωάννα Τζιβάνη • Σουλτάνα Τσιγγίδου • Ελίνα Χατζηπαπά

Η γλώσσα μας
Β΄ Δημοτικού
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Βιβλίο μαθητή / μαθήτριας

Α΄ τεύχος

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Η γλώσσα μας | Β΄ Δημοτικού | Α΄ τεύχος

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	Ζωή Γαβριλίδου , Καθηγήτρια Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Επιστημονική υπεύθυνη Ιφιγένεια Δόση , Επίκουρη καθηγήτρια Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Συντονίστρια Ευανθία Κωνσταντινίδου , Εκπαιδευτικός, Δρ Γλωσσολογίας Αναστασία Παπαχρήστου , Εκπαιδευτικός Γεωργία Σιασαλάκη , Εκπαιδευτικός Ιωάννα Τζιβάνη , Εκπαιδευτικός Σουλτάνα Τσιγγίδου , Σύμβουλος Εκπαίδευσης Ελίνα Χατζηπαπά , Εκπαιδευτικός, Δρ Γλωσσολογίας
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ - ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	Ευαγγελία Γουτιάνου , Εικονογράφος - Γραφίστρια
ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ	Ευαγγελία Γουτιάνου , Εικονογράφος - Γραφίστρια Αλεξάνδρα Παπαγιάννη , Αρχιτέκτων - Γραφίστρια Χάρης Δημολιάτης , Γραφίστας
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ	Ευαγγελία Γουτιάνου , Εικονογράφος - Γραφίστρια
ΑΝΑΠΤΥΞΗ	Συγγραφική Ομάδα
ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	Στέφανος Γιασιράνης , Εκπαιδευτικός, Δρ Παιδαγωγικής
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	Σταυρούλα Αντωνοπούλου , Εκπαιδευτικός, Δρ Γλωσσολογίας
ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΡΩΒ	Δημήτρης Σεμιτέκολο , Γραφίστας - Σχεδιαστής Ιστοσελίδων
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ -	Ελένη Καραντζόλα , Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ	

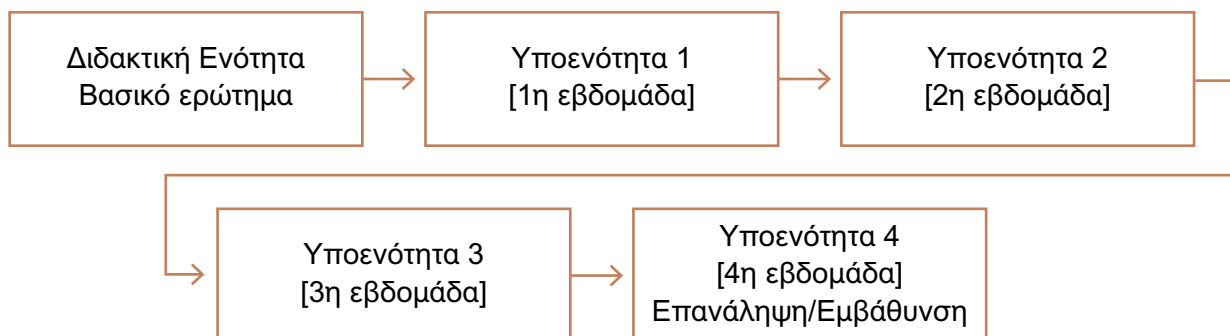
Λίγα λόγια για το βιβλίο μας

Το βιβλίο που κρατάς στα χέρια σου σε προσκαλεί σε ένα μαγικό ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας. Το βιβλίο αποτελείται από το Βιβλίο Μαθητή/Μαθήτριας (BM) και το Τετράδιο Εργασιών (TE). Το BM περιλαμβάνει 8 ενότητες και εκπαιδευτικό υλικό για τις Επετείους και τις θρησκευτικές εορτές που γιορτάζουμε στο σχολείο μας, που κατανέμονται σε τρία τεύχη. Μας φέρνει σε επαφή με κείμενα και μας βοηθά να κατανοήσουμε τις λειτουργίες της γλώσσας και πώς αυτή αλλάζει ανάλογα με το ποιος μιλά, σε ποιον, το μέρος όπου επικοινωνούμε, το θέμα το οποίο συζητάμε, κτλ. Συχνά το BM μας παραπέμπει στο TE για να εμποδίσουμε καλύτερα ένα γλωσσικό φαινόμενο, ενώ εξασκεί την ορθογραφία μας. Το TE χωρίζεται σε δύο τεύχη. Το πρώτο τεύχος περιλαμβάνει τις 4 πρώτες ενότητες του βιβλίου και το δεύτερο τις ενότητες 5-8. Με τις δραστηριότητες στο TE εξασκούμε στη χρήση της γλώσσας και εμπλουτίζουμε το λεξιλόγιό μας με ευχάριστο τρόπο. Τόσο το BM όσο και το TE περιλαμβάνουν πολλές ψηφιακές ασκήσεις.

Τι περιλαμβάνει η κάθε ενότητα;

Κάθε ενότητα του BM μάς καλεί να απαντήσουμε σε ένα βασικό ερώτημα. Αποτελείται από 3 υποενότητες, όπου καλούμαστε να απαντήσουμε σε χωριστά, σχετικά υποερωτήματα, και μια επαναληπτική υποενότητα, που ως στόχο έχει, μέσα από ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης, να μας βοηθήσει να αντιληφθούμε τι μάθαμε καλά και τι χρειάζεται να ξαναδούμε προσεκτικά. Έτσι ρυθμίζουμε μόνοι μας τη μάθησή μας. Στο τέλος κάθε ενότητας υπάρχει ψηφιακή βιβλιοθήκη με προτεινόμενα λογοτεχνικά βιβλία.

Το παρακάτω σχήμα μάς βοηθά να αντιληφθούμε πώς οργανώνεται η κάθε ενότητα του βιβλίου μας.

Σχήμα 1: Οργάνωση Διδακτικής Ενότητας

Πώς δουλεύουμε σε κάθε ενότητα;

Για να απαντήσουμε στο βασικό ερώτημα κάθε ενότητας, δε διαβάζουμε μόνο πολλά και διαφορετικά είδη κειμένων, αλλά παράλληλα, βλέπουμε βίντεο, ακούμε προφορικές ιστορίες, παρατηρούμε προσεκτικά φωτογραφίες και εικόνες, παίζουμε ψηφιακά παιχνίδια που καλλιεργούν τις ψηφιακές μας δεξιότητες, συμμετέχουμε σε πρότζεκτς που μας βοηθούν να κατανοήσουμε διαφορετικές πτυχές του θέματος και να μάθουμε όλοι μαζί. Κάνουμε ομαδικές και ατομικές εργασίες, συνεργαζόμαστε με άλλες τάξεις του σχολείου μας, μαθαίνουμε μικρές στρατηγικές για να κατανοούμε καλύτερα τα κείμενα που διαβάζουμε, παίζουμε παιχνίδια στην αυλή του σχολείου ή στην τάξη, λύνουμε γρίφους και προβλήματα, ζωγραφίζουμε ή φτιάχνουμε άλλες εικαστικές δημιουργίες και μοιραζόμαστε τις δικές μας εμπειρίες στην τάξη.

Με όλες τις παραπάνω δραστηριότητες εξασκούμαστε στις τέσσερις βασικές γλωσσικές δεξιότητες, δηλαδή στην κατανόηση (βλ. τη στήλη “ακούμε, βλέπουμε διαβάζουμε” στον πανοραμικό πίνακα) και παραγωγή (βλ. στήλη “συζητάμε, γράφουμε, συνθέτουμε”) προφορικού και γραπτού λόγου. Παράλληλα ανακαλύπτουμε διαισθητικά τη γραμματική δομή της γλώσσας (βλ. στήλη, ανακαλύπτουμε πώς λειτουργεί η γλώσσα), μαθαίνουμε λεξιλόγιο (βλ. στήλη, “χτίζουμε το λεξιλόγιό μας”) και ερχόμαστε σε επαφή με λογοτεχνικά κείμενα, καλλιεργώντας αναγνωστικές στρατηγικές. Οι προτάσεις βιβλίων και δραστηριοτήτων στο τέλος κάθε ενότητας παρέχονται ως συμπληρωματικό υλικό για την ενίσχυση της μαθησιακής εμπειρίας. Η διαθεσιμότητα των προτεινόμενων βιβλίων μπορεί να διαφέρει ανάλογα με τη βιβλιοθήκη του σχολείου ή άλλες διαθέσιμες πηγές. Συμβουλευόμαστε τις τοπικές ή ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες για πρόσβαση στο σχετικό υλικό.

Μια σειρά από σύμβολα, που παρατίθενται παρακάτω, μας βοηθούν να γνωρίζουμε τι μας ζητά η κάθε δραστηριότητα και μας οδηγούν στο μονοπάτι της μάθησης που ακολουθούμε.

Ποιοι είναι οι στόχοι του βιβλίου;

Στόχοι του βιβλίου είναι να μάθουμε με στρατηγικό τρόπο να μιλάμε, να γράφουμε ή να κατανοούμε τους συνομιλητές μας, όταν μιλούν και γράφουν, ώστε να επικοινωνούμε με επάρκεια. Για να το επιτύχουμε αυτό, χρειαζόμαστε, παράλληλα, να κατανοήσουμε πώς λειτουργεί η Ελληνική γλώσσα και να χτίσουμε το λεξιλόγιό μας.

Το βιβλίο στοχεύει, επίσης, να μας δείξει πώς να συνεργαζόμαστε στην τάξη, για να μάθουμε καλύτερα όλοι μαζί πώς να θέτουμε τα κατάλληλα ερωτήματα που θα μας βοηθήσουν να κατανοούμε τον κόσμο γύρω μας και να τον κάνουμε καλύτερο, πώς να αναζητούμε τα βαθύτερα νοήματα σε ό,τι ακούμε ή διαβάζουμε, πώς να εκφράζουμε τα συναισθήματά μας και να λέμε την άποψή μας, αλλά και πώς να είμαστε δημιουργικές/οί στην τάξη.

Τέλος, το βιβλίο προσπαθεί να μας βοηθήσει να βρούμε ποιο είναι το αγαπημένο μας είδος βιβλίου και να μπορούμε να αντλήσουμε χαρά και να νιώσουμε έντονα συναισθήματα διαβάζοντας λογοτεχνία ή ποίηση.

Είμαστε έτοιμοι να ξεκινήσουμε το φανταστικό ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας; Πάμε!

Τα παρακάτω σύμβολα θα σε βοηθήσουν στο ταξίδι αυτό:

Αναπτύσσουμε τις δεξιότητές μας

Κατανοούμε προφορικά κείμενα		Παράγουμε προφορικό λόγο	
Κατανοούμε γραπτά κείμενα		Γράφουμε κείμενα	

Χτίζουμε το λεξιλόγιό μας και ανακαλύπτουμε κανόνες της γλώσσας

Μαθαίνουμε νέες λέξεις		Μαθαίνουμε να γράφουμε σωστά	
Ανακαλύπτουμε «μυστικά» της γλώσσας		Θυμόμαστε «μυστικά» της γλώσσας που μάθαμε	

Εργαζόμαστε μαζί στην τάξη

Συζητάμε στην τάξη		Διαβάζουμε ολόκληρα βιβλία	
Χωριζόμαστε σε ομάδες		Δουλεύουμε στον ρυθμό μας	
Παρατηρούμε την εικόνα		Παρακολουθούμε βίντεο	
Σκεφτόμαστε τι μάθαμε			

Θα μας βοηθήσουν και αυτά....

Παρατηρούμε τον βαθμό δυσκολίας των ερωτήσεων	
Διαβάζουμε τις στρατηγικές και σχεδιάζουμε τις κινήσεις μας	
Συμβουλευόμαστε το Τετράδιο Εργασιών	

Στην ενότητα αυτή

Κειμενικοί τύποι,
Πολυτροπικότητα

Ακούμε, βλέπουμε,
διαβάζουμε

1. Ποιοι είναι οι σημαντικοί αγαπημένοι γύρω μας;

[Σελ. 12-39]

- Διαβάζουμε και ακούμε κείμενα για οικογένειες
- Μιλάμε και γράφουμε για την οικογένειά μας
- Επιλύουμε ένα πρόβλημα γράφοντας ένα σημείωμα
- Περιγραφές, αφηγήσεις
- Σημειώματα, δελτία ταυτότητας, αγγελίες, φανταστικές ιστορίες, άρθρα σε εφημερίδα, βίντεο
- Σημειώματα
- Περιγραφές ατόμων
- Ταυτότητες μικρών και μεγάλων
- Ποιήματα για ζώα
- Αγγελίες για χαμένα ζώα
- Φανταστικές ιστορίες για διαφορετικές οικογένειες

2. Πώς φροντίζουμε το σώμα μας;

[Σελ. 40-67]

- Διαβάζουμε ενημερωτικά φυλλάδια και άρθρα σε ιστοσελίδα
- Μιλάμε και γράφουμε για την υγεία μας
- Μαθαίνουμε να σκεφτόμαστε κριτικά
- Συζητάμε πώς αντιλαμβάνονται τον κόσμο οι άνθρωποι και οι μηχανές/ρομπότ
- Περιγραφές, πληροφοριακά κείμενα
- Ενημερωτικά φυλλάδια, άρθρα σε ιστοσελίδα, γραφήματα
- Ιστοσελίδες για υγιεινή διατροφή
- Ένα ενημερωτικό φυλλάδιο με τα μυστικά της υγιεινής διατροφής
- Λίστα με τροφές για το πρωινό μας
- Ηχητικές περιγραφές αθλημάτων και τις εικόνες τους
- Μια αφήγηση για τις αγκαλιές
- Ένα κείμενο για τους Ολυμπιακούς αγώνες

Επετειακή ενότητα: Τι συνέβη την 28η Οκτωβρίου 1940;

[Σελ. 68-71]

- Βλέπουμε φωτογραφίες, διαβάζουμε κείμενα και συζητάμε τι έγινε την 28η Οκτωβρίου 1940
- Σχολιάζουμε γελοιογραφίες
- Δημιουργούμε τη δική μας λεζάντα
- Γελοιογραφίες, λεζάντες, τραγούδια, φωτογραφίες, κόμικς
- Ένα κόμικ με το έπος του '40

Επετειακή ενότητα: Τι συνέβη στο Πολυτεχνείο το 1974;

[Σελ. 72-76]

- Βλέπουμε φωτογραφίες και διαβάζουμε κείμενα για να μάθουμε για την επέτειο του Πολυτεχνείου
- Μαθαίνουμε πώς να λέμε τις χρονολογίες
- Αφηγήσεις
- Φωτογραφίες
- Ένα αφηγηματικό κείμενο για την εξέγερση του Πολυτεχνείου
- Σημαντικές χρονολογίες

Συζητάμε, γράφουμε,
συνθέτουμε

Ανακαλύπτουμε πώς
λειτουργεί η γλώσσα

Χτίζουμε το
λεξιλόγιό μας

Στρατηγικές

- Τη δική μας ταυτότητα
- Ένα σημείωμα
- Μια μικρή αγγελία για μια χαμένη γάτα
- Το γενεαλογικό μας δέντρο
- Αγάλματα της οικογένειάς μας από πηλό

- Οριστικό άρθρο
- Αόριστο Άρθρο
- Υποκοριστικά / μεγεθυντικά

- Λέξεις σχετικές με την οικογένεια και τους φίλους
- Επίθετα για τον χαρακτήρα και την εμφάνιση

- Μαντεύουμε από τον τίτλο και την εικόνα
- Αναζητούμε άγνωστες λέξεις στο λεξικό

- Μια λίστα με υγιεινά και μία με ανθυγιεινά πρωινά
- Ένα επιτραπέζιο παιχνίδι
- Καρτέλες με τα ολυμπιακά αθλήματα
- Έναν εννοιολογικό χάρτη

- Το ρήμα είμαι
- Το ρήμα έχω
- Προσωπικές αντωνυμίες
- Τονισμός λέξεων

- Λέξεις σχετικές με μέρη του σώματος και τις αισθήσεις, τα αθλήματα, τη διατροφή

- Εντοπίζουμε τους ήρωες του κειμένου

- Λεζάντα για μια γελοιογραφία

- Λέξεις σχετικές με την 28η Οκτωβρίου

- Μαντεύουμε από τον τίτλο και την εικόνα

- Σημαντικές χρονολογίες

- Χρονολογίες

- Λέξεις σχετικές με την επέτειο του Πολυτεχνείου

- Θέτουμε ερωτήματα
- Δουλεύουμε σε ομάδες

Αα

(ο) αέρας

Ββ

(το) βιβλίο

Γγ

(ο) γίγαντας

Δδ

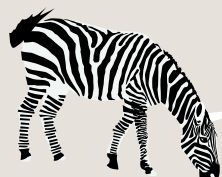
(ο) δράκος

Εε

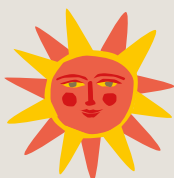
(η) ελιά

Ζζ

(η) ζέβρα

Ηη

(ο) ήλιος

Θθ

(η) θάλασσα

Ιι

(ο) ιππότης

Κκ

(το) καραβάκι

Λλ

(ο) λαγός

Μμ

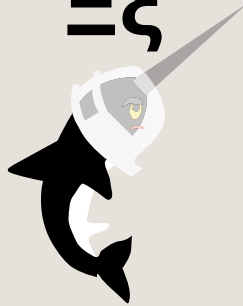
(η) μάγισσα

Νν

(το) νερό

Ξξ

(ο) ξιφίας

Οο

(η) ομπρέλα

Ππ

(η) πεταλούδα

Ρρ

(το) ρολόι

Σσς

(το) σπίτι

Ττ

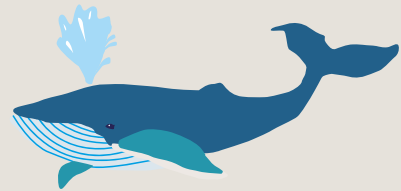
(το) τρένο

Υυ

(ο) ύπνος

Φφ

(η) φάλαινα

Χχ

(η) χελώνα

Ψψ

(το) ψωμί

Ωω

(ο) Ωκεανός

Γλωσσάρι
αλφαβήτας

1

Ποιοι είναι οι σημαντικοί αγαπημένοι γύρω μας;

**ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ
και ΑΚΟΥΜΕ**
κείμενα
για οικογένειες

**ΜΙΛΑΜΕ
και ΓΡΑΦΟΥΜΕ**
για την οικογένειά μας

**ΕΠΙΛΥΟΥΜΕ ΕΝΑ
ΠΡΟΒΛΗΜΑ**
γράφοντας ένα
σημείωμα

6

1. Παρατηρούμε προσεκτικά τις εικόνες της προηγούμενης σελίδας και σκεφτόμαστε:

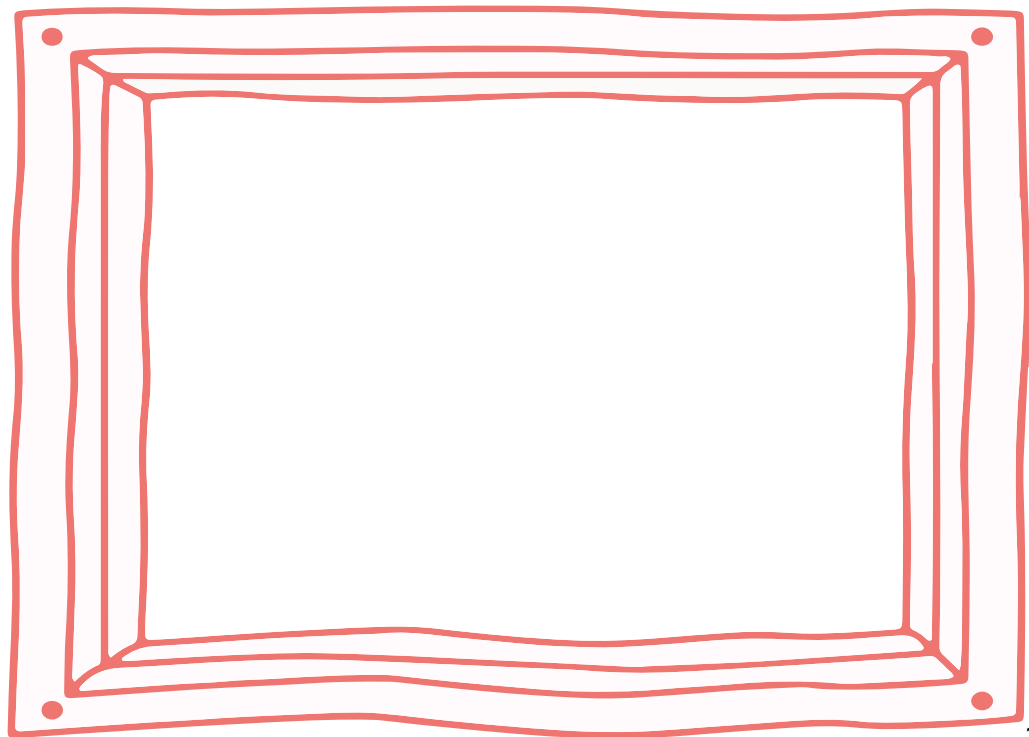
1. Τι παρατηρούμε στις παραπάνω φωτογραφίες; Τις σχολιάζουμε μία-μία. Τι μπορεί να δείχνουν αυτές οι εικόνες;
2. Είναι μόνο οι άνθρωποι γύρω μας σημαντικοί; Μήπως υπάρχουν και άλλα μέλη στην οικογένεια που είναι σημαντικά για εμάς; Για να απαντήσεις, δες τις εικόνες 1, 6 και 7.
3. Με ποια εικόνα μοιάζει περισσότερο η δική σου οικογένεια;
4. Μπορείς να τη ζωγραφίσεις παρακάτω.

7

8

1.1

Ποιοι/ποιες είμαστε;

Στην υποενότητα αυτή μαθαίνουμε:

- ✓ να εντοπίζουμε πληροφορίες που βρίσκουμε σε μια ταυτότητα
- ✓ να γράφουμε ένα σημείωμα σε ένα πρόσωπο

1. Παρατηρούμε τον τίτλο κι έπειτα διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο. Για ποιο θέμα πιστεύουμε ότι μιλά το κείμενο;

ΜΑΝΤΕΥΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟ

Πριν διαβάσουμε, βλέπουμε τον τίτλο.

Μπορεί να μας βοηθήσει να καταλάβουμε το περιεχόμενο του κειμένου.

Η Μόμο

Ήταν [...] ένα παιδί, μάλλον κοριτσάκι. Κανένας όμως δεν μπορούσε να πει τίποτε με ακρίβεια, γιατί τα ρούχα της ήταν κάπως παράξενα. Τη λέγανε Μόμο ή κάπως έτσι.

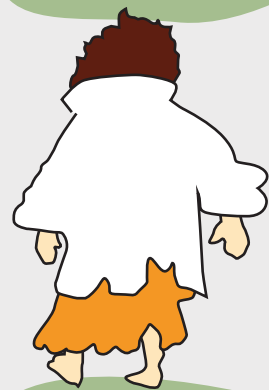
Και πραγματικά η εξωτερική εμφάνιση της Μόμο ήταν λιγάκι παράξενη και μπορούσε να τρομάξει τους ανθρώπους που δίνανε μεγάλη σημασία στην καθαριότητα και στην τάξη. Ήταν κοντούλα, λεπτούλα έτσι που ήταν αδύνατο να πεις αν ήταν οκτώ χρονών ή δώδεκα. Στο κεφάλι φύτρωναν αναμαλλιασμένες μπούκλες, μαύρες σαν πίσσα, που δείχνανε να μην τις είχε αγγίξει ποτέ ούτε χτένα, ούτε ψαλίδι. Είχε πολύ μεγάλα πανέμορφα μάτια, κι αυτά μαύρα σαν την πίσσα, και πόδια στο ίδιο χρώμα, γιατί γύριζε πάντα ξυπόλητη. Τον χειμώνα μόνο έβαζε καμιά φορά παπούτσια, αλλά κι αυτά ήταν [...] πολύ μεγάλα. [...] Η φούστα της ήταν καμωμένη από διάφορα παρδαλά κουρέλια και της έφτανε ως τον αστράγαλο. Από πάνω φορούσε ένα παλιό, τεράστιο, αντρικό σακάκι, με μανίκια διπλωμένα στον καρπό.

Μίχαελ Έντε, *Η Μόμο*, εκδόσεις Ψυχογιός

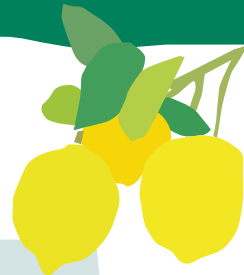
καμωμένα: φτιαγμένα

κουρέλι: κομμάτι ύφασμα που είναι πολύ παλιό και φθαρμένο

«Τι δείχνει η λέξη κοριτσάκι; Κάτι μικρό ή κάτι μεγάλο;»

Στο κείμενο αυτό θα μάθουμε πώς περιγράφουμε εξωτερικά ένα πρόσωπο. Το κείμενο αυτό είναι περιγραφικό. Τα περιγραφικά κείμενα περιγράφουν αντικείμενα, πρόσωπα, χώρους.

2. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

- Το κείμενο περιγράφει την εξωτερική εμφάνιση ή τον χαρακτήρα της Μόμο;
- Μπορούμε να βρούμε και να υπογραμμίσουμε στο κείμενο δύο πληροφορίες για την εξωτερική εμφάνιση της Μόμο;
- Τι μας άρεσε και τι δε μας άρεσε στην εμφάνιση της Μόμο;
- Τι θα αλλάζαμε στην εμφάνιση της Μόμο; Συζητάμε σε ομάδες.

Βοηθάμε
τη Μόμο

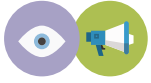
Πηγαίνουμε στις δραστηριότητες 1 και 2 για να ανακαλύψουμε τι δείχνουν οι λέξεις «κοριτσάκι, κοντούλα, λεπτούλα»

Μαθαίνουμε να γράφουμε σωστά: **Είχε πολύ μεγάλα πανέμορφα μάτια.**

1.1

Ποιοι/ποιες είμαστε;

3. Τι απεικονίζεται στις παρακάτω εικόνες; Τις παρατηρούμε καλά και απαντούμε στις ερωτήσεις.

1

- 1 ταυτότητα
- 2 κάρτα δανειστικής βιβλιοθήκης
- 3 διαβατήριο

2

3

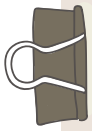

Ποιος είναι πιο ψηλός; Ο κάτοχος της ταυτότητας ή του διαβατηρίου;
 Πού κατοικεί ο κάτοχος του διαβατηρίου;
 Τι μπορεί να κάνει κάποιος με την κάρτα δανειστικής βιβλιοθήκης;

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Η πρώτη εικόνα είναι δελτίο ταυτότητας.

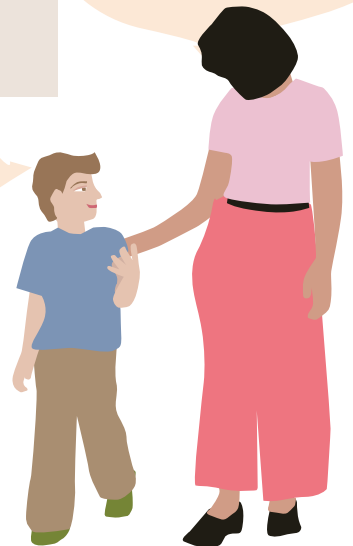
Το δελτίο ταυτότητας είναι ένα έγγραφο που πρέπει να έχουν όλοι οι Έλληνες πολίτες που είναι **πάνω των 12 ετών**. Η ταυτότητα αναγράφει τα **προσωπικά μας στοιχεία**: το όνομα, το επώνυμο, την ημερομηνία γέννησης, το όνομα του πατέρα μας και της μητέρας μας κ.ά.

Άρα, τι πληροφορίες μας δίνει μια ταυτότητα;

Μαμά, τι θα πει κάτοχος ταυτότητας;

Έτσι λέμε κάθε άνθρωπο που έχει δελτίο ταυτότητας!

Στοιχεία ταυτότητας

4. Συμπληρώνουμε τα δικά μας στοιχεία στην παρακάτω ταυτότητα και κολλάμε μια φωτογραφία μας ή ζωγραφίζουμε τον εαυτό μας στο πλαίσιο.

Όνομα

Επώνυμο

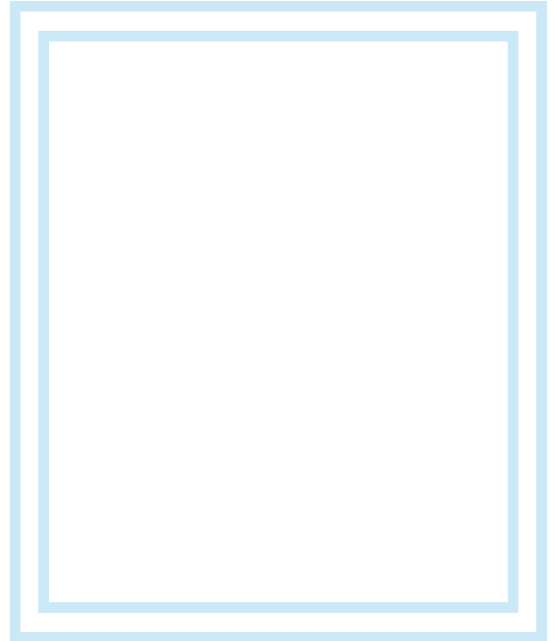
Τόπος γέννησης

Χρονολογία γέννησης

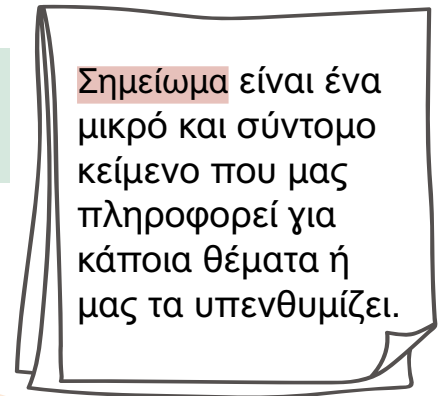
Χρώμα ματιών

Χρώμα μαλλιών

Ύψος

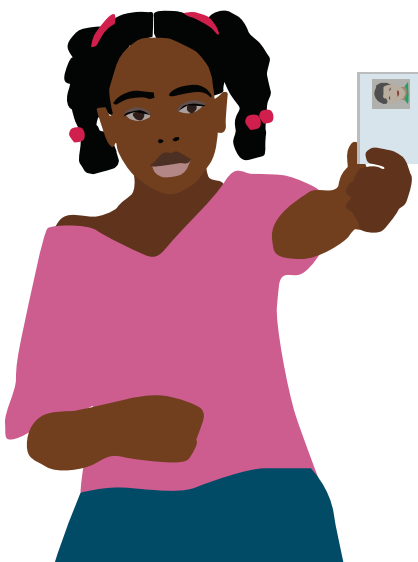

Βλέπουμε λέξεις σχετικές με την ταυτότητα στις δραστηριότητες 7 και 8.

Γιαγιά, βρήκα αυτήν την ταυτότητα στον δρόμο.

Πρέπει να την πάμε στην αστυνομία. Γράψε ένα σημείωμα στη μαμά να την ενημερώσεις.

1.1

Ποιοι/ποιες είμαστε;

5. Ποιο σημείωμα από τα παρακάτω είναι καλύτερο να αφήσει το κορίτσι στη μαμά της; Γιατί; Συζητάμε σε ομάδες.

Μαμά, φεύγω.
Θα γυρίσω σύντομα.

Μαρία

Μαμά, βρήκαμε μια
ταυτότητα και θα την
πάμε με τη γιαγιά στην
αστυνομία.

Θα γυρίσω γρήγορα.

Μαρία

Πηγαίνουμε με τη γιαγιά
στην αστυνομία.

Θα γυρίσουμε σύντομα.

Μαρία

6. Ας γράψουμε ένα σημείωμα στη μαμά μας, για να της πούμε πού πήγαμε μετά το σχολείο και με ποιον.

Μαμά,

Βάζουμε το σημείωμα
στη σωστή σειρά

Σκεφτόμαστε και συζητάμε: Τι πληροφορίες μας δίνουν οι ταυτότητες; Πότε χρησιμοποιούμε τα σημειώματα; Τι μας δυσκόλεψε σε αυτά που είδαμε;

1.2

Πώς φαίνομαι; Πώς είμαι;

Στην υποενότητα αυτή μαθαίνουμε:

- ✓ λέξεις για να περιγράψουμε την εμφάνιση και τον χαρακτήρα κάποιου
- ✓ να ακούμε την περιγραφή κάποιου προσώπου και να το ζωγραφίζουμε

ΜΑΝΤΕΥΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟ

Πριν διαβάσουμε, βλέπουμε τον τίτλο. Μπορεί να μας βοηθήσει να καταλάβουμε το περιεχόμενο του κειμένου. Γιατί νομίζουμε ότι μιλά το κείμενο;

1. Παρατηρούμε τον τίτλο κι έπειτα διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο.

Ο Σίμπα και το σύμπαν

Είμαι ένας γάτος μαύρος, στρουμπουλός, δεν είμαι πολύ έξυπνος, μα ούτε και χαζός. Η καταγωγή μου είναι πολύ πολύ παλιά, όλοι οι πρόγονοί μου μεγαλώσαν σε χαλιά.

Ως μικρό γατάκι ήμουν φοβισμένος κι έκλαιγα συνέχεια ο καημένος. Μα μεγαλώνοντας έγινα σαν λιοντάρι. Κι όλοι με θαυμάζουνε, αφού έχω τόσο χάρη.

Μένω στο σπίτι της μικρής Λενιώς. Και κοιμάμαι στο κρεβάτι της – γίνεται αλλιώς; Σουλατσάρω με τη φουντωτή μου ουρά κοντάρι, τρώω ό,τι θέλω και χαλαρώνω στο μαξιλάρι.(...) Όμως...

Αυτό το κείμενο είναι ένα **ποιήμα**. Αλλά ποιήματα έχουν ομοιοκαταληξία και άλλα όχι. Την ομοιοκαταληξία τη λέμε και ρίμα.

Μια μέρα χειμωνιάτικη, μια μέρα βροχερή, Το σπίτι όλο βουβάθηκε. Τι φάση θλιβερή! Η Λενιώ μας κρεβατώθηκε. Πάνε τα πηγαινέλα, ούτε βανίλια παγωτό ούτε κρέμα κανέλα. (...)

Η κακομοίρα η Λενιώ **χλωμή** αλλά και **θλιμμένη**. Μα δεν κοιμόταν, ευτυχώς, απλά ήταν ξαπλωμένη. Στο κρεβάτι πήδηξα, μύρισα τα μαλλιά της. Κι εκείνη με κατάλαβε και βρήκε τη λαλιά της.

Αργυρώ Πιπίνη, *Ο Σίμπα και το σύμπαν*, εκδόσεις Πατάκη

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Μαθαίνουμε να γράφουμε σωστά:
Είμαι ένας γάτος μαύρος, στρουμπουλός.

Ο Σίμπα και το σύμπαν (συνέχεια)

1.2

Πώς φαίνομαι; Πώς είμαι;

2. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

- Ποιος είναι ο κύριος χαρακτήρας του ποιήματος;
- Ποιες λέξεις χρησιμοποιεί ο Σίμπα για να περιγράψει τον εαυτό του;

- Θυμόμαστε κάποια στιγμή που να βρήκαμε παρηγοριά σε ένα ζώο;
- Πώς βοήθησε ο Σίμπα τη Λενιώ; Βρίσκουμε την απάντηση στη συνέχεια του ποιήματος.
- Τι θα έλεγε άραγε ο Σίμπα στη Λενιώ, αν μπορούσε να τον καταλάβει;

- Τι έγινε, όταν ο γάτος γουργούρισε στην αγκαλιά της κυράς του;
- Ποιο σημείο της ιστορίας μας άρεσε περισσότερο και γιατί;

3. Παρατηρούμε τις χρωματισμένες λέξεις του κειμένου. Ποιες από αυτές μιλούν για την εξωτερική εμφάνιση και ποιες για τον χαρακτήρα; Τις γράφουμε στην κατάλληλη στήλη.

Εξωτερική εμφάνιση	Χαρακτήρας

Εμφάνιση
ή χαρακτήρας

Μαθαίνουμε λέξεις που περιγράφουν την εμφάνιση και τον χαρακτήρα στις δραστηριότητες 1 έως 4.

4. Ακούμε την περιγραφή κι απαντούμε στις ερωτήσεις.

Η γιαγιά μου
(περιγραφή)

Όταν ακούμε κάποιον να μιλάει, προσπαθούμε να καταλάβουμε για ποιον μιλά. Όταν το ακούμε ξανά, επικεντρώνουμε την προσοχή μας στις λεπτομέρειες.

- Ποιος μιλάει; Πώς το καταλαβαίνουμε;
 - Για ποιο πρόσωπο μιλάει;
 - Ακούμε ξανά το ηχητικό ντοκουμέντο. Ποιες λέξεις χρησιμοποιεί ο εγγονός, για να περιγράψει τον χαρακτήρα και την εμφάνιση της γιαγιάς;
-
- Εμείς τι συνηθίζουμε να κάνουμε με τη γιαγιά, τον παππού ή κάποιο άλλο αγαπημένο μας πρόσωπο;
 - Θυμόμαστε αρκετές πληροφορίες για την εξωτερική εμφάνιση της γιαγιάς; Προσπαθούμε να τη ζωγραφίσουμε σε ένα χαρτί.
-
- Πώς μας φάνηκε η περιγραφή της γιαγιάς; Ποια άλλη πληροφορία θα θέλαμε να ακούσουμε για αυτήν;

1.2 Πώς φαίνομαι; Πώς είμαι;

5. Είδαμε πώς ο Σίμπα περιγράφει τον εαυτό του και ακούσαμε την περιγραφή της γιαγιάς. Πάμε τώρα να περιγράψουμε κι εμείς κάποιον δικό μας αγαπημένο στο τετράδιό μας;

Όταν περιγράφουμε κάποιον πρόσωπο ή ζώο, ξεκινάμε την περιγραφή μας από την εξωτερική εμφάνιση και μετά προχωράμε στον χαρακτήρα. Η παρακάτω εικόνα θα μας βοηθήσει.

Εμφάνιση

Χαρακτήρας

μαλλιά

μάτια

πρόσωπο

σώμα

λόγια

συναισθήματα

πράξεις

Περιγραφή
εικόνας

6. Χάθηκε η γάτα του γείτονά σου! Για να τον βοηθήσουμε να τη βρει, γράφουμε μια αγγελία στην εφημερίδα του σχολείου μας όπου την περιγράφουμε.

Δεν ξεχνάμε να περιγράψουμε την εμφάνισή της και μερικά στοιχεία για τον χαρακτήρα της.

Αφού τελειώσουμε την περιγραφή μας, διαβάζουμε προσεκτικά τι γράψαμε και διορθώνουμε τυχόν λάθη.

Αναφέραμε το χρώμα που έχουν το τρίχωμα και τα μάτια της; Μιλήσαμε για το μέγεθος και τον χαρακτήρα της;

Τα νέα του 2ου Δ.Σ. Κομοτηνής

ΜΙΚΡΕΣ Αγγελίες

Βοηθήστε να βρεθεί

Χάθηκε αρσενική γάτα που ονομάζεται

στην.....

Είναι.....χρονών.

Εξωτερικά είναι.....

.....

.....

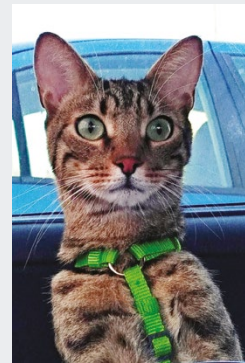
Ζυγίζει.....

Στον χαρακτήρα είναι,

αλλά και

Αν τη βρείτε, τηλεφωνήστε στο

.....

1.2

Πώς φαίνομαι; Πώς είμαι;

7. Φέτος έχεις καινούρια δασκάλα και η νονά σου ανυπομονεί να της την περιγράψεις στο τηλέφωνο. Μην ξεχάσεις να της μιλήσεις για την εμφάνιση αλλά, και για τον χαρακτήρα της.

Παιχνίδι - Μάντεψε ποιος είμαι

Μαθαίνουμε κι άλλες λέξεις σχετικές με την περιγραφή στις δραστηριότητες 5 και 6.

Σκεφτόμαστε και συζητάμε: Ποιες λέξεις χρησιμοποιούμε για να περιγράψουμε την εμφάνιση και τον χαρακτήρα μας;

1.3

Τι σημαίνει οικογένεια;

Στην υποενότητα αυτή μαθαίνουμε:

- ✓ να χρησιμοποιούμε τις λέξεις ο, η, το και ένας, μία, ένα
- ✓ να διαβάζουμε άρθρο από εφημερίδα
- ✓ να φτιάχνουμε το γενεαλογικό μας δέντρο

1. Παρατηρούμε τον τίτλο και την εικόνα κι έπειτα διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο.

Για ποιο θέμα πιστεύουμε ότι μιλά το βιβλίο;

2. Διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο.

Οικογένεια είμαστε

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Το κείμενο αυτό είναι μια φανταστική ιστορία. Στις φανταστικές ιστορίες ο/η συγγραφέας δημιουργεί φανταστικούς ήρωες και γεγονότα, δηλαδή την πλοκή. Στο κείμενο αυτό θα μάθουμε για τις διαφορετικές μορφές οικογένειας.

Ο Μέλης, ο αρκούδος, θέλει να αποκτήσει τα δικά του ανθρωπάκια. Θέλει τη δική του οικογένεια, για να κάνουν πράγματα μαζί. Όμως, υπάρχουν πολλές διαφορετικές οικογένειες και δεν ξέρει ποια να διαλέξει. Μπαίνοντας στο κατάστημα παιχνιδιών, συζητά με την κυρία Γούνει.

— Σε ενδιαφέρουν ανθρωπάκια με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά; Θα πάρεις ένα ανθρωπάκι ή θέλεις πολλά μαζί;

— Δε με νοιάζουν τα χαρακτηριστικά

τους. Όλα είναι τόσο όμορφα! Δε θέλω όμως ένα μόνο του. Θέλω να είναι πολλά.

— Άρα θέλεις μια οικογένεια.

— Ναι, αλλά τι οικογένεια;

— Οι οικογένειες των ανθρώπων έχουν πολλές μορφές. [...]

Θέλεις δύο μεγάλους μόνο, χωρίς παιδιά;

— Ε, όχι. Προτιμώ να έχουν παιδιά.

— Τότε μπορείς να πάρεις αυτή την οικογένεια. Μαμά, μπαμπάς και ένα, δύο ή και περισσότερα παιδιά.

— Ε... ναι!

Πότε χρησιμοποιούμε το **ο, η, το** και πότε το **ένας, μία, ένα**;

1.3

Τι σημαίνει οικογένεια;

- Μπορώ να έχω και άλλη μια μαμά ή και άλλον έναν μπαμπά;
- Ναι. Σε κάποιες περιπτώσεις γίνεται.
- Τι άλλες οικογένειες υπάρχουν;
- Έχουμε και έναν μπαμπά με παιδιά. Και μία μαμά με παιδιά.
- Ωραία. Αν τις πάρω και τις δύο και τις ενώσω;
- Μπορείς, χωρίς να είναι απαραίτητο. Όπως μπορείς, αν θέλεις, να προσθέσεις γιαγιά, παππού, θεία, θείο, ξαδέρφια. Όσο προσθέτεις συγγενείς, τόσο μεγαλώνει το σόι. [...]
- Αλήθεια, να ρωτήσω κάτι; Σε όλες τις οικογένειες τα παιδιά μπορούν να είναι ευτυχισμένα;
- Μπορούν. Αυτό δεν εξαρτάται από τη σύνθεση της οικογένειας, αλλά από τις σχέσεις και τους χαρακτήρες που θα δώσεις στα κουκλάκια σου.
- Έχω μπερδευτεί. Τις θέλω όλες. Το μόνο που με νοιάζει είναι η οικογένεια που θα αποκτήσω να είναι ευτυχισμένη.

Βαγγέλης Ηλιόπουλος, Οικογένεια είμαστε, εκδόσεις Πατάκη

- Ποιος είναι ο κύριος χαρακτήρας του κειμένου;
- Γιατί ο αρκούδος Μέλης ήθελε να αποκτήσει τα δικά του ανθρωπάκια;
- Από ποια μέλη μπορεί να αποτελείται μία οικογένεια;
- Από ποια μέλη αποτελείται η δική σου οικογένεια;
- Ποιο πιστεύουμε ότι είναι το μήνυμα που θέλει να δώσει ο συγγραφέας;
- Ποια οικογένεια θα διαλέγαμε εμείς, αν ήμασταν στη θέση του αρκούδου; Γιατί;
- Μας άρεσε η ιστορία που διαβάσαμε; Τι μας έκανε εντύπωση;

Μαθαίνουμε να γράφουμε σωστά: **Οι οικογένειες των ανθρώπων έχουν πολλές μορφές.**

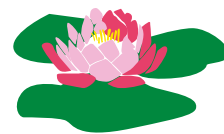
Οι χρωματισμένες λέξεις του κειμένου ονομάζονται άρθρα.

Μπορούμε να βρούμε κι άλλες τέτοιες λέξεις μέσα στο κείμενο και να τις κυκλώσουμε με κόκκινη ξυλομπογιά;

Μαθαίνουμε για το ο, η, το, ένας, μία, ένα
στη δραστηριότητα 1

3. Παρακάτω παρατηρούμε την εικόνα και διαβάζουμε το κείμενο.

Στο κείμενο αυτό
θα μάθουμε για τον
Χάτσικο.
Αυτό το κείμενο
είναι ένα άρθρο σε
εφημερίδα. Τα άρθρα
είναι κείμενα που
πληροφορούν τον
αναγνώστη για ένα
σημαντικό θέμα.

Έκδοση Σεπτεμβρίου

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΑΤΣΙΚΟ

Στην Ιαπωνία, ζούσε ο Χάτσικο, ένα λευκό Ακίτα με μάτια γεμάτα αγάπη. Κάθε πρωί, συνόδευε τον φίλο του, κύριο Ουένο, στο σταθμό του τρένου. Εκεί, περίμενε υπομονετικά την επιστροφή του.

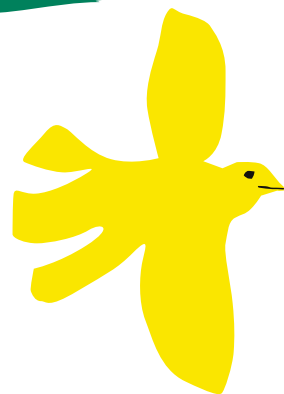
Μια μέρα, ο κύριος Ουένο δε γύρισε. Δυστυχώς, είχε αρρωστήσει και πέθανε. Ο Χάτσικο, όμως, δεν το ήξερε. Κάθε μέρα, για δέκα ολόκληρα χρόνια, πήγαινε στο σταθμό, περιμένοντας τον κύριο Ουένο να επιστρέψει.

Η ιστορία του Χάτσικο έγινε γνωστή σε όλο τον κόσμο. Είναι μια ιστορία για την αφοσίωση, την αγάπη και τη φιλία. Ο Χάτσικο μας θυμίζει ότι οι φίλοι μας, ακόμα και αν δεν είναι άνθρωποι, είναι πάντα στην καρδιά μας

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

1.3

Τι σημαίνει οικογένεια;

4. Απαντάμε στις ερωτήσεις με βάση το κείμενο.

- Ποιος είναι ο Χάτσικο και για ποιον λόγο έγινε γνωστός σε όλο τον κόσμο;
- Τι έκανε ο Χάτσικο, όταν ο κύριός του έπαιρνε το τρένο, για να πάει στο πανεπιστήμιο; Υπογραμμίζουμε με μπλε ξυλομπογιά το σχετικό σημείο του κειμένου.
- Γιατί ο Χάτσικο ακολουθούσε τον κύριό του πάντα;
- Εσύ είχες ποτέ κάποιο κατοικίδιο; Αν ναι, περίγραψε τη σχέση σου μαζί του.
- Πώς σας φαίνεται το άρθρο για τον Χάτσικο; Μας δίνει αρκετές πληροφορίες γι' αυτόν;

Το κατοικίδιό μου
δεν είναι απλά φίλος
μου ή βοηθός μου!
Είναι οικογένειά μου!

Ανακαλύπτουμε
τον Χάτσικο

5. Πρώτη μέρα στο σχολείο! Μόλις έκανες έναν καινούριο φίλο και συζητάτε για την οικογένειά σας.

Σκέψου και ανάφερε τα μέλη της οικογένειάς σου δίνοντας τις πληροφορίες που θεωρείς πιο σημαντικές.

Τι είδους συγγένεια έχετε (μπαμπάς, μαμά, αδερφός...);

Πώς λέγεται το κάθε μέλος;

Τι ηλικία έχει;

Τι δουλειά/επάγγελμα κάνει;

Προσπάθησε να περιγράψεις όσο καλύτερα μπορείς την οικογένειά σου. Μπορείς να μιλήσεις και για την εμφάνιση αλλά και για τον χαρακτήρα του κάθε μέλους.

Τον μπαμπά μας μπορούμε να τον λέμε και πατέρα! Και τη μαμά μας τη λέμε και μητέρα! Το γνωρίζαμε αυτό;

Μαθαίνουμε λέξεις για την οικογένεια στις δραστηριότητες 2-4.

1.3

Τι σημαίνει οικογένεια;

6. Έρθε η ώρα να φτιάξουμε το γενεαλογικό μας δέντρο! Συμπληρώνουμε στον κορμό του δέντρου το δικό μας όνομα και στα κλαδιά γράφουμε με τη σειρά τα ονόματα των συγγενών μας.

Μην ξεχάσουμε να ζωγραφίσουμε επιπλέον κλαδιά με ονόματα, αν χρειαστεί, ή να σβήσουμε κάποια που δε χρειάζονται.

7. α) Παρακάτω βλέπουμε κάποια γλυπτά και αγάλματα. Ας τα παρατηρήσουμε! Τι δείχνουν;

«Η μητέρα με τα παιδιά της», Η.Π.Α.

«Μητέρα», Ιταλία

«Το άγαλμα της γιαγιάς», Ρωσία

β) Τώρα παίρνουμε τον πηλό μας ή την πλαστελίνη μας και φτιάχνουμε εμείς αγάλματα με θέμα την οικογένεια. Μπορούμε να φτιάξουμε τη δική μας οικογένεια ή όποια άλλη θέλουμε!

Σκεφτόμαστε και συζητάμε: Τι σημαίνει για εμάς οικογένεια;

Ταυτότητα

4. Χωριζόμαστε σε ομάδες και απαντάμε στις παρακάτω ερωτήσεις.
Στη συνέχεια, ανακοινώνουμε στην τάξη όσα συζητήσαμε με την ομάδα μας.

- Το δελτίο ταυτότητας μας δίνει πληροφορίες για την εξωτερική εμφάνιση, για τον χαρακτήρα του ατόμου ή και για τα δύο;
- Ποιες πληροφορίες μας φάνηκαν δύσκολες να βρούμε και να συμπληρώσουμε;

5. Παρακάτω φτιάχνουμε τη δική μας ταυτότητα.

Κάνουμε εξάσκηση στις δραστηριότητες 1-4.

1.4

Τι μάθαμε για τους αγαπημένους μας;

6. Διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Λίλυ & Λούσυ

Στάθηκε πλάι μου κουνώντας φιλικά την ουρά του κι έτσι όπως ήμουν καθισμένη στο χώμα, μου φάνηκε **πελώριος**. Τέντωσα το χέρι μου για μια χειραψία κι εκείνος ανταπέδωσε αμέσως σηκώνοντας το μπροστινό του πόδι. Ήταν, σίγουρα, ο πιο **εντυπωσιακός** σκύλος που είχα δει ποτέ μου! Και ήταν κορίτσι, όπως κι εγώ!

Το τρίχωμά της ήταν **λείο** και **απαλό**, τα αυτιά της ανέμιζαν με ενθουσιασμό και το σώμα της ήταν **δυνατό** και **περήφανο**. Όμως, το πιο εντυπωσιακό πάνω της ήταν τα μάτια της. Αχ, τα μάτια της! **Γαλανά** σαν το νερό της θάλασσας και **σπινθηροβόλα** σαν βλέμμα μικρού παιδιού. (...)

Κοιμόμασταν και παίζαμε μαζί, εξερευνούσαμε το δάσος, κυνηγιόμασταν στο λιβαδάκι, σκάβαμε πηγάδια στην άμμο, ψάχναμε για θησαυρούς που ξέβραζε η θάλασσα και τα βράδια αναζητούσαμε στον ουρανό τον αστερισμό του Σκύλου. Όμως το πιο αγαπημένο της παιχνίδι ήταν να φέρνει πίσω τα βότσαλα που της πετούσα.

Άννα Βερροιοπούλου, *Λίλυ & Λούσυ*, εκδόσεις Μικρή Σελήνη

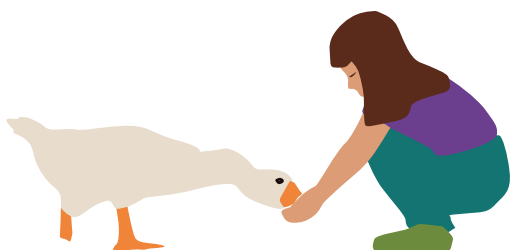
7. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

- Ποιοι είναι οι πρωταγωνιστές του κειμένου;
 - Για τι πράγμα μιλάει το κείμενο;
 - Ποιο ήταν το αγαπημένο παιχνίδι της Λούσου;
- Τι συνέβη, όταν η Λίλυ τέντωσε το χέρι για χειραψία;
 - Τι παιχνίδια θα παίζαμε εμείς με το κατοικίδιό μας;
- Ας θυμηθούμε την ιστορία με τον Σίμπα και το σύμπαν. Ποια από τις δύο ιστορίες μας άρεσε περισσότερο και γιατί;

8. Παρατηρούμε τις χρωματισμένες λέξεις του κειμένου. Κλείνουμε τα μάτια και φανταζόμαστε τη Λούσου. Χωριζόμαστε σε ομάδες, γινόμαστε ζωγράφοι και τη ζωγραφίζουμε.

Μαθαίνουμε λέξεις που περιγράφουν τη Λούσου στη δραστηριότητα 5.

Δημιουργία ιστορίας

1.4

Τι μάθαμε για τους αγαπημένους μας;

9. Ακούμε προσεκτικά το τραγούδι «Για τον πατέρα» της Ελευθερίας Αρβανιτάκη και απαντάμε στις ερωτήσεις.

Για τον πατέρα

- Για ποιον μιλάει το τραγούδι;
- Περιγράφει την εμφάνιση ή τον χαρακτήρα του πατέρα;
- Μας έχει τύχει να κάνουμε κάποια ζαβολιά και να θυμώσει μαζί μας κάποιος δικός μας αγαπημένος; Ποια ήταν αυτή;
- Συνεργαζόμαστε όλοι μαζί και εικονογραφούμε το τραγούδι.
- Πώς μας φάνηκε το τραγούδι; Θα προτείναμε σε κάποιον/α φίλο/η μας να το ακούσει;

Θυμόμαστε λέξεις για την εμφάνιση και τον χαρακτήρα στις δραστηριότητες 6-8.

10. Διαβάζουμε το παρακάτω κείμενο.
Τι θα μας βοηθήσει να καταλάβουμε το κείμενο πριν το διαβάσουμε;

Μια ωραία οικογένεια

Ο Τζίμι ο γορίλας είναι πολύ τεμπέλης. Βαριέται να κουνήσει και το μικρό του δαχτυλάκι. Μια μέρα εμφανίζεται στη ζούγκλα ο Φόγκο, ένα ορφανό μαϊμουδάκι. Αποζητά στέγη, φροντίδα και αγάπη. Καμία όμως από τις γοριλοοικογένειες δεν μπορεί να το πάρει στο σπίτι του.

— Αχ! αναστέναξε μία μητέρα, θα το έπαιρνα εγώ, μα έχω ήδη τρία γοριλάκια και ένα μικρό σπίτι.
— Κι εμείς δυστυχώς δύσκολα τα φέρνουμε βόλτα, σήκωσε τους ώμους μια άλλη.
Ο Φόγκο έμπηξε τα κλάματα. Πιο δυνατά αυτή τη φορά.
— Εγώ θα σε αναλάβω!
Γύρισαν όλοι ξαφνιασμένοι να δουν ποιος μίλησε.
— Ο Τζίμι! έμειναν με το

στόμα ανοιχτό.

— Αυτά τα πράγματα δεν είναι παίξε γέλασε. Για να αναλάβεις ένα παιδί, πρέπει να είσαι υπεύθυνος. Κι εσύ δεν είσαι τέτοιος, φώναξε μια μαμά.

— Χμμ... Αυτό θα το δούμε, μούγκρισε ο Τζίμι και, χωρίς να δώσει σημασία σε άλλα λόγια, σήκωσε στην αγκαλιά του το λυπημένο μαϊμουδάκι.

«Μην ανησυχείς» του είπε τρυφερά. «Είμαι εδώ για σένα. Θα σε φροντίσω καλύτερα από τον εαυτό μου». Το είπε και το έκανε.

Ο Τζίμι από τη μέρα κείνη και μετά άλλος γορίλας έγινε!

— Είχα τις ξάπλες μου όσο δεν είχα οικογένεια. Τώρα όμως κομμένα αυτά, πρέπει να τη φροντίσω. Ε, μπαμπάς έγινα πια! Καμάρωσε ο γορίλας και φίλησε το μαϊμουδάκι στη μουσούδα του.

«Μου γεμίζεις τη ζωή» του είπε. «Είσαι ό,τι καλύτερο μου έχει συμβεί».

«Κι εσύ ο καλύτερος μπαμπάς του κόσμου!» φώναξε ο Φόγκο κι έβαλε τα δαχτυλάκια του στα μεγάλα ρουθούνια του Τζίμι για να τον γαργαλήσει.

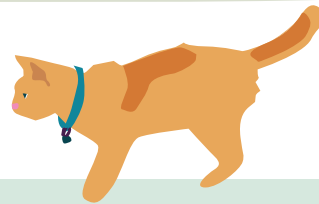
1.4

Τι μάθαμε για τους αγαπημένους μας;

11. Απαντάμε στις ερωτήσεις με βάση το κείμενο.

- Ποιοι είναι οι πρωταγωνιστές του κειμένου;
- Τι συμβαίνει στην ιστορία που μόλις διαβάσαμε;
- Τι θα κάναμε, αν ήμασταν στη θέση του Τζίμι;
- Ποιο είναι το βασικό θέμα για το οποίο μας μιλά το κείμενο;
- Τι θα συνέβαινε, αν ο Τζίμι δεν φρόντιζε τον Φόγκο;
- Τι κοινό έχει αυτή η ιστορία με το κείμενο «Οικογένεια είμαστε» από την 3η υποενότητα;

Θυμόμαστε λέξεις σχετικές με την οικογένεια στις δραστηριότητες 9 και 11.

12. Μπαίνουμε σε ομάδες και απαντάμε στο μεγάλο ερώτημα που υπήρχε στην αρχή της ενότητας.

Ποιοι είναι οι σημαντικοί αγαπημένοι γύρω μας.

Τα παρακάτω ερωτήματα μπορούν να μας βοηθήσουν:

Ποιοι άνθρωποι είναι σημαντικοί και αγαπημένοι για καθέναν από εμάς;

Είναι μόνο άνθρωποι ή μπορεί να είναι και κατοικίδια;

Τι κάνουμε μαζί τους;

Πώς νιώθουμε μαζί τους;

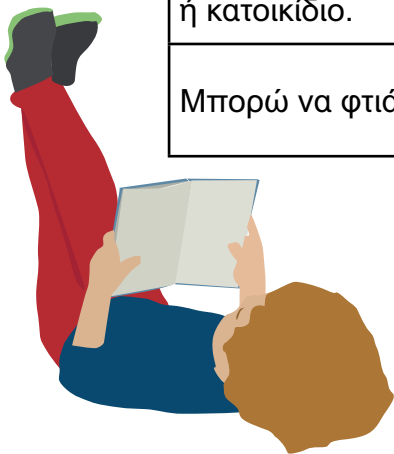

Η ενότητα τελείωσε!

Βάζω στην απάντηση που μου ταιριάζει περισσότερο.

Πόσο καλά κάνω τα παρακάτω:			
Μπορώ να εντοπίσω και να συμπληρώσω κάποια βασικά σημεία μιας ταυτότητας.			
Μπορώ να γράψω ένα σημείωμα σε ένα πρόσωπο.			
Μπορώ να περιγράψω ένα αγαπημένο πρόσωπο ή κατοικίδιο.			
Μπορώ να φτιάξω το γενεαλογικό μου δέντρο.			

Διαβάζουμε ολόκληρα βιβλία και κάνουμε δραστηριότητες

2

Πώς φροντίζουμε το σώμα μας;

ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

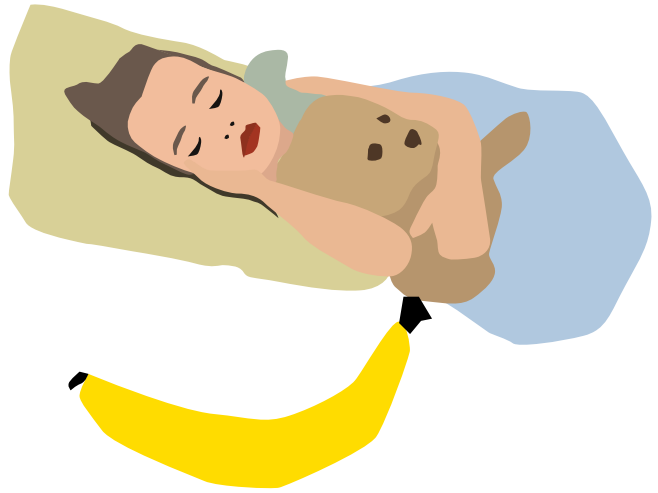
ενημερωτικά
φυλλάδια και άρθρα
σε εφημερίδα

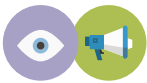
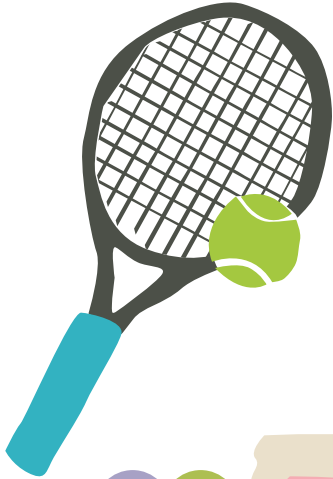
**ΜΙΛΑΜΕ και
ΓΡΑΦΟΥΜΕ**

για την υγεία μας

ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ

να σκεφτόμαστε
κριτικά

1. Παρατηρούμε τις εικόνες και συζητάμε:

- Ποια μέρη του σώματος γνωρίζουμε;
- Ποιο άθλημα μας αρέσει περισσότερο;

2. Βλέπουμε το βίντεο και απαντάμε:

Ποιες τροφές θεωρούνται υγιεινές και ποιες ανθυγιεινές;

Η διατροφολόγος
μας ενημερώνει

3. Συμπληρώνουμε τον πίνακα:

Τι κάνω για να φροντίσω το σώμα μου;	Τι θέλω να μάθω;

2.1

Τι τρώμε για σώμα γερό και μυαλό δυνατό;

Στην υποενότητα αυτή μαθαίνουμε:

- ✓ πώς βρίσκουμε πληροφορίες σε μια ιστοσελίδα
- ✓ πώς αναγνωρίζουμε ένα ενημερωτικό φυλλάδιο

Πριν διαβάσουμε, βλέπουμε τον τίτλο του κειμένου. μπορεί να μας βοηθήσει να καταλάβουμε για το περιεχόμενο του κειμένου.

Αναζήτηση

Αρχική Το EYZHN Άρθρα Πρόγραμμα Αξιολόγησης Εκπαίδευση Ενημέρωση Επικοινωνία

Ήξερές ότι τα τρόφιμα χωρίζονται σε ομάδες

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Ψωμί και δημητριακά

Εδώ θα βρεις το ψωμί, το ρύζι, τα μακαρόνια, τις πατάτες, το καλαμπόκι και όλα τα δημητριακά. Τα τρόφιμα αυτά μας δίνουν ενέργεια, είναι σαν βενζίνη για τον οργανισμό μας, για αυτό χρειάζεται να τα τρώμε καθημερινά, για να έχουμε πάντα όρεξη και αντοχή για παιχνίδια.

Ξέρουμε να χρησιμοποιούμε τα ρήματα έχω και είμαι;

Λαχανικά

Πολύχρωμες σαλάτες, νόστιμα φαγητά φτιάχνει η ομάδα με τα λαχανικά όπως το μαρούλι, το λάχανο, το αγγούρι, ο αρακάς.

Φρούτα

Η πιο χρωματιστή ομάδα είναι αυτή των φρούτων. Εκτός από τα φρέσκα φρούτα, στην ομάδα ανήκουν και τα αποξηραμένα.

Αυτή είναι μια ιστοσελίδα. Η ιστοσελίδα είναι μια σελίδα στο διαδίκτυο, που βλέπεις από τον υπολογιστή, το κινητό ή το τάμπλετ και όπου μπορείς να βρεις πολλές πληροφορίες, βίντεο και εικόνες για διάφορα θέματα.

Γαλακτοκομικά

Είναι η ομάδα του γάλακτος και των προϊόντων του όπως γιαούρτι, τυρί, για γερά κόκαλα και δόντια.

Είδη κρέατος και αβγό

Στην ομάδα αυτή ανήκουν τα διάφορα είδη κρέατος, το μοσχάρι, το χοιρινό, το κοτόπουλο, το ψάρι και τα θαλασσινά.

Γλυκίσματα/αναψυκτικά και σνακ τύπου χαριδιάκια

Στην ομάδα των γλυκισμάτων και υπόλοιπων σνακ ανήκουν τα τρόφιμα που έχουν πολλή ζάχαρη, αλλά και κακής ποιότητας λίπος, για αυτό θα πρέπει να τα τρώμε με μέτρο.

Όσπρια

Στην ομάδα αυτή ανήκουν τα όσπρια, όπως οι φακές, τα φασόλια και τα ρεβίθια.

Τα όσπρια είναι μια μικρή λέξη. Πόσες συλλαβές έχει;

Λίπη και έλαια

Στην ομάδα ανήκουν τα διάφορα είδη λαδιών, που μπορεί να χρησιμοποιούμε στο μαγείρεμα, και άλλες πηγές λίπους, όπως το βούτυρο, η μαργαρίνη.

EYZHN

Το παγωτό είναι γλυκό, το τυρί αλμυρό, το λεμόνι ξινό. Όλες οι τροφές δεν έχουν την ίδια γεύση. Η γεύση είναι μία από τις βασικές μας αισθήσεις.

2.1

Τι τρώμε για σώμα γερό και μυαλό δυνατό;

Μαθαίνουμε να γράφουμε σωστά: Η πιο χρωματιστή ομάδα είναι αυτή των φρούτων.

Μαθαίνουμε για τις αισθήσεις και τα μέρη του σώματος στις δραστηριότητες 1-2.

Μαθαίνουμε
για τις αισθήσεις

Μαθαίνουμε
για τα μέρη
του σώματος

1. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

★ Διαβάζουμε προσεκτικά τις παρακάτω προτάσεις και σημειώνουμε για καθεμιά από αυτές, αν είναι σωστή (Σ) ή λανθασμένη (Λ).

Τα ρεβίθια ανήκουν στην ομάδα των λαχανικών.

Το καλαμπόκι ανήκει στην ομάδα των λαχανικών.

Στην ομάδα του κρέατος και αβγού ανήκουν τα θαλασσινά.

Γλυκίσματα και αναψυκτικά μπορούμε να τρώμε καθημερινά.

Ψάχνουμε τις ομάδες
τροφίμων (κρυπτόλεξο)

Χωριζόμαστε σε ομάδες και εντοπίζουμε τα σημεία στο παραπάνω κείμενο που δείχνουν ότι πρόκειται για ιστοσελίδα.

Τι εννοεί ο συγγραφέας όταν λέει «Τα τρόφιμα αυτά είναι σαν βενζίνη για τον οργανισμό μας»; Σκεφτόμαστε για λίγο μόνοι μας, στη συνέχεια συζητάμε τη σκέψη μας με το ζευγάρι μας και τέλος την ανακοινώνουμε στην τάξη.

Ας ζωγραφίσουμε ένα γεύμα μας το μεσημέρι και ας γράψουμε τις ομάδες των τροφίμων που περιλαμβάνει.

Σε ποιους απευθύνονται οι πληροφορίες αυτής της ιστοσελίδας; Ποια σημεία μας βοήθησαν να το καταλάβουμε;

Σκεφτόμαστε για λίγο μόνοι μας, στη συνέχεια, συζητάμε τη σκέψη μας με το ζευγάρι μας και τέλος την ανακοινώνουμε στην τάξη.

Μαθαίνουμε για τις ομάδες των τροφών στη δραστηριότητα 3.

Μαθαίνουμε για τις μικρές και μεγάλες λέξεις στη δραστηριότητα 4 και για τα ρήματα είμαι και έχω στις δραστηριότητες 5-8.

Πόσο συχνά, όμως, πρέπει να τρώμε τροφές από κάθε ομάδα τροφίμων; Διαβάζουμε στο παρακάτω φυλλάδιο.

2.1

Τι τρώμε για σώμα γερό και μυαλό δυνατό;

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Τα μυστικά της ...ισορροπημένης διατροφής

Βάζω κάθε μέρα στο πιάτο μου τρόφιμα **θρεπτικά και νόστιμα**, δίνω **δύναμη και ενέργεια** στο σώμα και στο μυαλό μου!

Ξεκινάω τη μέρα μου **ΜΕ ΠΡΩΙΝΟ!**

Τρώω κάθε μέρα **ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ!**

Κάθε μέρα τρώω **ΦΡΟΥΤΑ & ΛΑΧΑΝΙΚΑ!**

Τρώω από την ομάδα των **ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ** σε κάθε γεύμα!

Τρώω **ΟΣΠΡΙΑ** κάθε εβδομάδα!

Περιορίζω **ΤΑ ΣΝΑΚ!**

Το κύριο ποτό μου **ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΝΕΡΟ!**

Έχω **ΠΟΙΚΙΛΙΑ** στη διατροφή μου!

ΑΙΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

Τρώω **ΚΡΕΑΣ** λίγες φορές την εβδομάδα!

Τρώω **ΨΑΡΙ** και θαλασσινά κάθε εβδομάδα!

Και μην ξεχνάς ότι το φαγητό είναι **ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΟ!**

Στο κείμενο αυτό θα μάθουμε να εντοπίζουμε πληροφορίες σε ένα ενημερωτικό φυλλάδιο. Στα φυλλάδια δίνουμε με συνοπτικό τρόπο πληροφορίες για ένα θέμα.

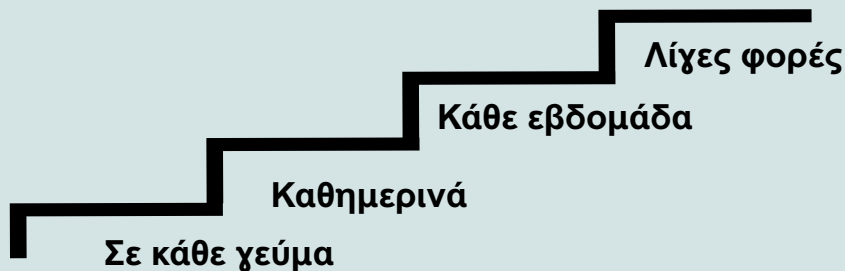
Π. Δουβόγιαννη, Α. Λουκάκου, & Ε. Μπαθρέλλου, Υπουργείο Υγείας

Διατροφική πυραμίδα

1. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

- ★ Ποιες τροφές θα πρέπει να τρώμε καθημερινά;
- ★ Ποια η συχνότητα κατανάλωσης των τροφών; Γράφουμε τις τροφές στην παρακάτω σκάλα από κάτω προς τα πάνω.

- ★ Φτιάχνουμε μια δική μας σχετική ερώτηση και ζητάμε από τους συμμαθητές μας να την απαντήσουν.

Ποια ομάδα τροφίμων μας δίνει ενέργεια; Υπογραμμίζουμε το σημείο στο κείμενο που μας βοήθησε να απαντήσουμε.

Γιατί θα πρέπει να ξεκινάμε την ημέρα μας με πρωινό;

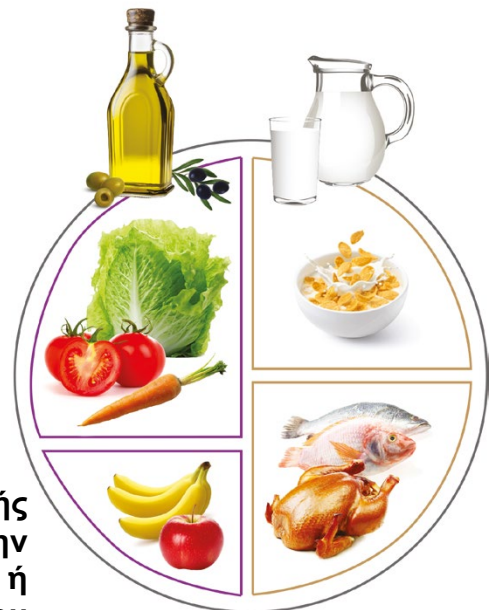
Γιατί θα πρέπει να έχουμε ποικιλία στη διατροφή μας;

Ποια πληροφορία μας έκανε μεγαλύτερη εντύπωση;

Σχεδιάζουμε ένα υγιεινό πρόγραμμα διατροφής

Δοκιμάζουμε καινούρια τρόφιμα, που δεν έχουμε φάει ξανά πριν. Ας μη φοβόμαστε τις νέες γεύσεις!

2. Στην εικόνα βλέπουμε ένα πιάτο υγιεινής διατροφής. Παρατηρούμε προσεκτικά την εικόνα και περιγράφουμε στον συμμαθητή ή τη συμμαθήτριά μας (ζευγάρι) τις τροφές που περιέχει ένα τέτοιο πιάτο. Προσέχουμε πόσο χώρο καταλαμβάνουν στο πιάτο οι τροφές.

2.1

Τι τρώμε για σώμα γερό και μυαλό δυνατό;

3. Η Ελένη θέλει να τρώει συνέχεια γλυκά στο σχολείο. Συζητούμε με την ομάδα μας τι θα της προτείναμε να τρώει ως υγιεινό κολατσιό στα διαλείμματα και γιατί;

Πόσο μου αρέσουν τα γλυκά!

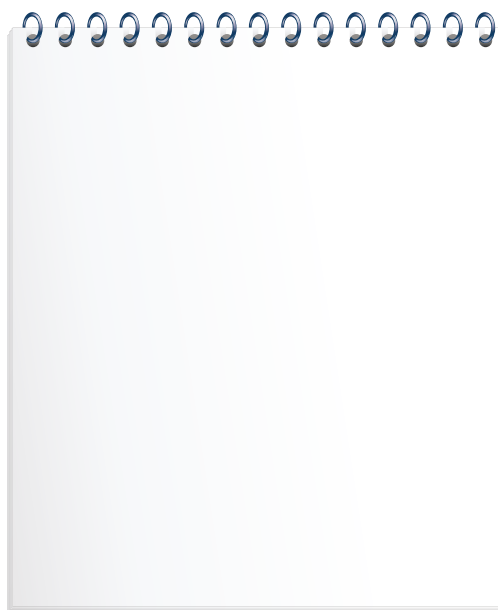
Θρεπτικά συστατικά
των ομάδων τροφίμων

4. Στην παρακάτω εικόνα βλέπουμε μια λίστα με τροφές που μπορούμε να φάμε για πρωινό. Γράφουμε στο διπλανό σημειωματάριο αυτές που επιλέγουμε για να φτιάξουμε το δικό μας υγιεινό πρωινό.

φυσικός χυμός πορτοκάλι,
δημητριακά, σοκολατούχο γάλα,
φέτα ψωμί με μέλι, τοστ, κέικ,
γάλα, φέτα ψωμί με μαρμελάδα,
φέτα ψωμί με πραλίνα
φουντουκιού, τυρόπιτα, αυγό,
μπανάνα

5. Τώρα που διαλέξαμε τι θα φάμε στο πρωινό μας πάμε να χωρίσουμε όλες τις τροφές σε αυτές που μπορούμε να τρώμε καθημερινά για πρωινό (υγιεινές) και σε αυτές που καλό θα ήταν να τις τρώμε σπάνια (μη υγιεινές).

Υγιεινό πρωινό

✿ Καθημερινά τρώω μία μπανάνα.

✿

✿

✿

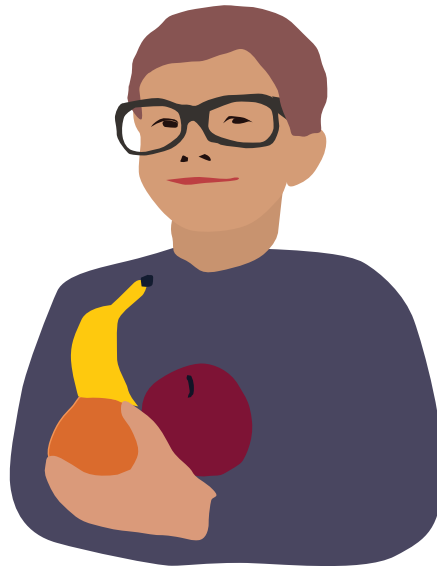
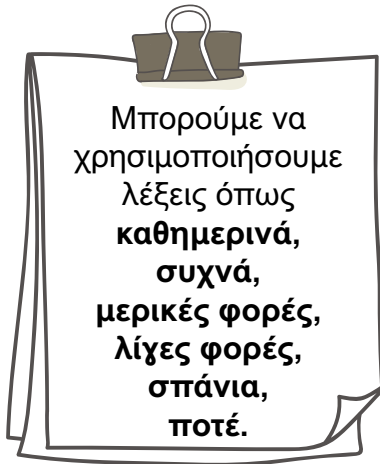
Μη υγιεινό πρωινό

✿ Λίγες φορές τρώω μία τυρόπιτα.

✿

✿

✿

Σκεφτόμαστε και συζητάμε: Τι μάθαμε; Τι μας δυσκολεύει; Τι θα θέλαμε να μάθουμε; Τι μας βοηθάει να μαθαίνουμε;

2.2 Γιατί πρέπει να γυμναζόμαστε και να κοιμόμαστε;

Στην υποενότητα αυτή μαθαίνουμε:

- ✓ πώς να βρίσκουμε πληροφορίες από τις εικόνες των κειμένων
- ✓ πώς να περιγράφουμε το αγαπημένο μας άθλημα

ΜΑΝΤΕΥΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ

Πριν διαβάσουμε, ας δούμε τον τίτλο και την εικόνα του κειμένου. Θα μας βοηθήσουν να καταλάβουμε για το περιεχόμενο του κειμένου.

Αναζήτηση

Αρχική Το EYZHN Άρθρα Πρόγραμμα Αξιολόγησης Εκπαίδευση Ενημέρωση Έπικοινωνία

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Η πυραμίδα της φυσικής δραστηριότητας

Η **πυραμίδα** της φυσικής δραστηριότητας είναι ένας «έξυπνος» τρόπος απεικόνισης διαφόρων τύπων άσκησης, και ενδεικτικός της συχνότητας με την οποία θα πρέπει αυτές να πραγματοποιούνται από τα παιδιά κατά τη διάρκεια μιας εβδομάδας.

Στη βάση της πυραμίδας βρίσκονται δραστηριότητες που πρέπει να πραγματοποιούνται καθημερινά από τα παιδιά. Αυτές είναι τρέξιμο, **κυνηγητό**, μετακίνηση με τα πόδια στο σχολείο, **παιχνίδι** στην παιδική χαρά.

Οι ειδικοί επισημαίνουν ότι στο **παρελθόν** τα παιδιά ήταν πιο δραστήρια σε σχέση με **σήμερα**, καθώς δεν είχαν επαφή με ηλεκτρονικές συσκευές.

Σε ποια συλλαβή τονίζεται η λέξη **κυνηγητό**;

Χρησιμοποιούμε τις λέξεις **ήταν** και **είχαν** στο τώρα ή στο χτες;

EYZHN

Μαθαίνουμε να γράφουμε σωστά: **Στο παρελθόν τα παιδιά ήταν πιο δραστήρια.**

Ανακαλύπτουμε τα ομαδικά και ατομικά αθλήματα στη δραστηριότητα 1.

Πόση ώρα πρέπει να ασκούμε;

Τουλάχιστον 60 λεπτά την ημέρα!

Πυραμίδα φυσικής δραστηριότητας

1. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

- Τι δείχνει η πυραμίδα φυσικής δραστηριότητας;
- Ποιες δραστηριότητες βρίσκονται στη βάση της πυραμίδας;
- Κυκλώνουμε τη σωστή απάντηση ή τις σωστές απαντήσεις:

Ποιες από τις παρακάτω δραστηριότητες βρίσκονται στο δεύτερο επίπεδο της πυραμίδας; Κυκλώνουμε την απάντησή μας.

α. καλαθοσφαίριση	β. κνημητό
γ. κολύμβηση	δ. χορός

Πόσο συχνά προτείνεται τα παιδιά να απασχολούνται με καθιστικές δραστηριότητες μέσα στην εβδομάδα (τηλεόραση, βιντεοπαιχνίδια, υπολογιστή);

α) Πολύ συχνά β) Λιγότερο συχνά γ) Συχνά

Ανακαλύπτουμε τι συμβαίνει με τους τόνους στις δραστηριότητες 2-3. Μαθαίνουμε τα ρήματα είμαι και έχω στο χθες στις δραστηριότητες 4-7.

2.2

Γιατί πρέπει να γυμναζόμαστε και να κοιμόμαστε;

Χωριζόμαστε σε ομάδες και συζητάμε δραστηριότητες που κάνουμε και αντιστοιχούν στο επίπεδο 1 και 2 της πυραμίδας φυσικής δραστηριότητας.

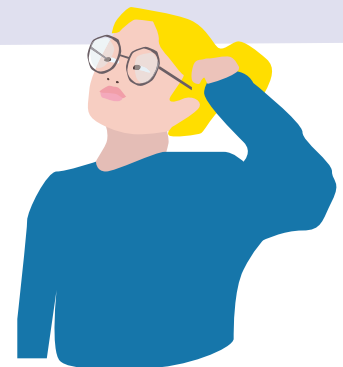
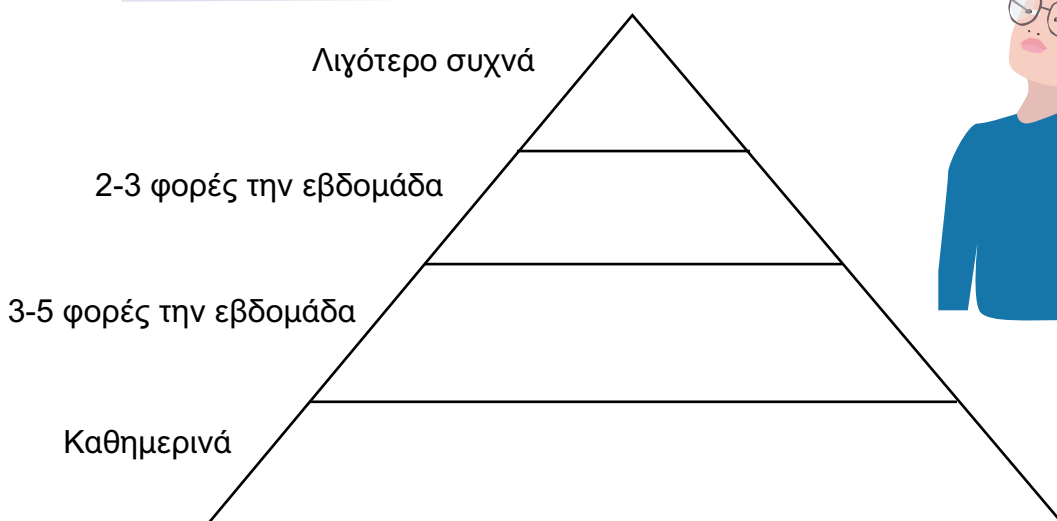
Τι εννοούμε, όταν λέμε φυσική δραστηριότητα; Συμπληρώνουμε τον παρακάτω πίνακα.

Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε εικόνες ή να ζωγραφίσουμε:

Ορισμός (τι είναι;)	Χαρακτηριστικά (της λέξης με βάση τον ορισμό)
Φυσική δραστηριότητα	
Παράδειγμα	Αντιπαράδειγμα (τι δεν είναι;)

Φτιάχνουμε τη δική μας πυραμίδα φυσικής δραστηριότητας. Σκεφτόμαστε για λίγο μόνοι μας, στη συνέχεια συζητάμε τη σκέψη μας με το ζευγάρι μας και τέλος την ανακοινώνουμε στην τάξη.

- Γιατί συστήνεται στα παιδιά να απασχολούνται με καθιστικές δραστηριότητες όσο το δυνατό λιγότερο;

Ξέρουμε ότι σύμφωνα με έρευνες το πόσες ώρες κοιμόμαστε επηρεάζει τη μνήμη, τη μάθηση και τη διάθεσή μας;

(22/5/2024) [εικόνα], healthstories.gr

Η υγεία ξεκινάει από το ...κρεβάτι

Το πιο σημαντικό, για να είμαστε υγιείς είναι ένας καλός ύπνος. Όταν εμείς κοιμόμαστε τουλάχιστον οκτώ ώρες κάθε βράδυ, το σώμα ξεκουράζεται. Με τον ύπνο αναπαύεται και το μυαλό μας με τον δικό του, βέβαια τρόπο, γιατί ο εγκέφαλος εργάζεται συνεχώς. Έτσι, τη νύχτα, αυτός οργανώνει τις σκέψεις μας και αποθηκεύει τα πιο σημαντικά γεγονότα που μας συνέβησαν κατά τη διάρκεια της ημέρας.

Κείμενο της συγγραφικής ομάδας

2. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

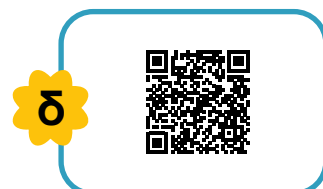
- Ποιο είναι το πιο σημαντικό πράγμα για να είμαστε υγιείς;
- Τι συμβαίνει, όταν εμείς κοιμόμαστε;
- Πόσες ώρες ύπνου χρειαζόμαστε σύμφωνα με την ηλικία μας;
- Γιατί η υγεία ξεκινάει από το κρεβάτι;

2.2

Γιατί πρέπει να γυμναζόμαστε και να κοιμόμαστε;

3. Πόσο εύκολο είναι να αναγνωρίσουμε ένα άθλημα από την ηχητική του περιγραφή; Ας ακούσουμε την περιγραφή και στη συνέχεια να την ενώσουμε με την αντίστοιχη εικόνα.

Ήξερες ότι το μπάσκετ λέγεται και καλαθοσφαίριση και το βόλει πετοσφαίριση;

4. Χωριζόμαστε σε ομάδες των 4 ατόμων. Κάθε ομάδα επιλέγει δύο αθλήματα από τα παρακάτω:

μπάσκετ	τένις	ποδόσφαιρο	κολύμβηση	άλμα σε μήκος	τοξοβολία
βόλει	ακόντιο	ενόργανη γυμναστική	ρυθμική	ξιφασκία	κωπηλασία

Το πρώτο άθλημα το περιγράφουμε με λέξεις και το δεύτερο με παντομίμα στις υπόλοιπες ομάδες. Ποια ομάδα θα μαντέψει πρώτη το άθλημα που παρουσιάζεται;

Γνωρίζουμε
αθλήματα

Το αγαπημένο μου άθλημα

5. Ας φτιάξουμε έναν πίνακα όλης της τάξης με τα αθλήματα που αγαπάμε όπως τον παρακάτω:

Όνομα	Άθλημα
Ιάσοντας	Κολύμβηση

6. Επιλέγουμε από τον πίνακα έναν από τους συμμαθητές μας ή μία από τις συμμαθήτριές μας που αγαπούν το ίδιο άθλημα με εμάς. Μόλις τον βρούμε ή τη βρούμε κάνουμε ομάδες και συζητάμε:

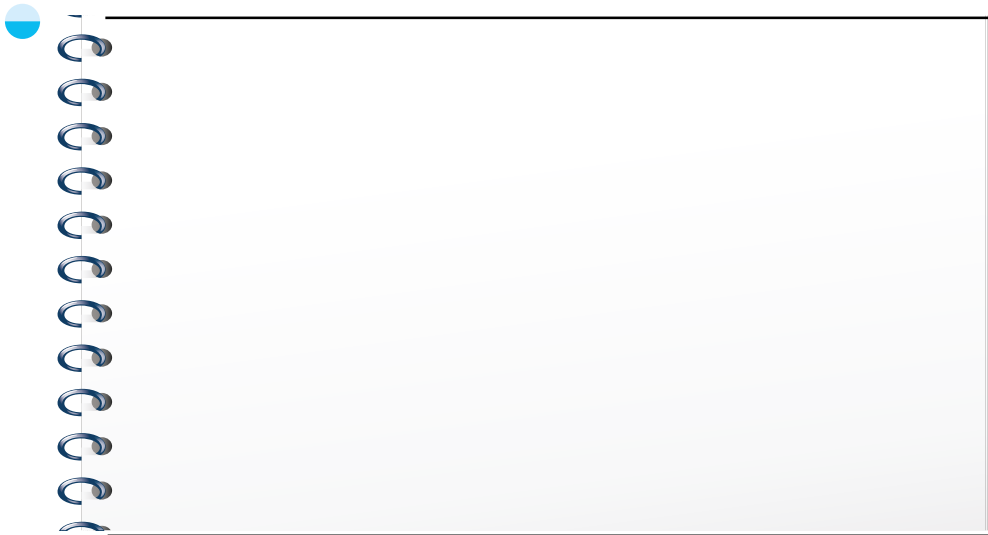
<p>Ονομασία του αθλήματος</p> <p>Γιατί μας αρέσει αυτό το άθλημα;</p> <p>Πότε ξεκινήσαμε να ασχολούμαστε με το άθλημα αυτό;</p>	1 ^ο μέρος
<p>Χαρακτηριστικά του αθλήματος</p> <p>Ποιοι είναι οι κανόνες αυτού του αθλήματος;</p> <p>Τι αντικείμενο χρησιμοποιούμε σε αυτό το άθλημα;</p> <p>Το αγαπημένο μας άθλημα είναι ατομικό ή ομαδικό;</p>	2 ^ο μέρος
<p>Πώς αισθάνομαι;</p> <p>Πώς αισθανόμαστε, όταν κάνουμε το άθλημα αυτό;</p> <p>Γυμναζόμαστε;</p>	3 ^ο μέρος

2.2

Γιατί πρέπει να γυμναζόμαστε και να κοιμόμαστε;

7. Τώρα που συζητήσαμε πάμε να ζωγραφίσουμε το αγαπημένο μας άθλημα και να γράψουμε για αυτό.

Ας ξεκινήσουμε από τον τίτλο.

Τι τίτλο θα βάζαμε σε αυτό το κείμενο;

(Τίτλος)

Το αγαπημένο μου άθλημα είναι (Ποιο είναι το αγαπημένο μου άθλημα).

1^ο μέρος

Ξεκίνησα να, όταν ήμουν (Πόσων χρονών;)

Για να κάνω αυτό το άθλημα, χρειάζομαι (Κάποιο αντικείμενο) και είναι (ομαδικό/ ατομικό).

2^ο μέρος

Αυτό το άθλημα μου αρέσει, γιατί

3^ο μέρος

Όταν κάνω αυτό το άθλημα, αισθάνομαι

Σκεφτόμαστε και συζητάμε: Τι μάθαμε; Τι μας δυσκόλεψε; Τι άλλο θα θέλαμε να μάθουμε για το πώς περιγράφουμε ένα άθλημα;

2.3

Πώς προστατεύουμε το σώμα μας;

Στην υποενότητα αυτή μαθαίνουμε:

- ✓ πώς να προστατεύουμε το σώμα μας
- ✓ πώς να περιγράψουμε την αγαπημένη μας αγκαλιά

ΒΡΙΣΚΩ ΤΟΝ ΗΡΩΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΗΡΩΙΔΑ

Σε μια ιστορία οι άνθρωποι ονομάζονται ήρωες ή ηρωίδες. Όταν τους βρούμε, μπορούμε να καταλάβουμε την πλοκή.

1. Διαβάζουμε το κείμενο.

Μόνο αν θέλω

Η Έλλη ενώ τρελαίνεται για αγκαλιές και φιλιά από τη μαμά, τον μπαμπά και τη δασκάλα της, την ενοχλούν τέτοιες εκδηλώσεις από άλλους, με τους οποίους δε νιώθει άνετα.

Σήμερα τα χέρια μου κέρδισαν βραβείο κι εγώ μια αγκαλιά από την κυρία Ρένα. Η αγκαλιά της – το μεγαλύτερο βραβείο – είναι μια θάλασσα γιαούρτι.

Δροσερή, γλυκιά, βελούδινη. Μέσα της ηρεμώ. Και μετά φτιάχνω ωραία πράγματα. Είναι σαν της μαμάς. Του μπαμπά, πάλι, είναι μια μεγάλη τραμπάλα. Πότε φιλάω τα λουλούδια και πότε κυνηγάω τα σύννεφα. Την αγκαλιά όμως της θείας Μαίρης, που μένει δίπλα μας, δεν την μπορώ. Η θεία Μαίρη είναι γίγαντας, σαν αυτούς τους τρομακτικούς στα παραμύθια.

— Αχού, το χρυσό μου, πόσο μεγάλωσε, λέει και με σηκώνει στον ουρανό. Τα χέρια της τανάλιες που μ' αρπάζουν και με σφίγγουν. Δεν αναπνέω. Και τη θεία Βέρα με τα βουνά και τα ποτάμια στο πρόσωπό της. [...]

Ύστερα έφτιαξα μια μεγάλη ταμπέλα. Και με τεράστια χρυσά γράμματα έγραψα: «Παρακαλώ μην αγγίζετε»

Έτσι θα είμαι χαρούμενη και θα έχω μόνο τις αγκαλιές που επιθυμώ.

Γιώτα Κ. Αλεξάνδρου, εκδόσεις Μίνωας

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Τι λέξη είναι αυτή; Πότε τη χρησιμοποιούμε;

Πόσους τόνους έχει αυτή η λέξη;

Ποια λέξη βρίσκεται πριν το ρήμα είμαι και πριν το ρήμα έχω στην τελευταία πρόταση του κειμένου; Μαθαίνουμε για τα ρήματα είμαι και έχω στο αύριο.

2.3 Πώς προστατεύουμε το σώμα μας;

Μαθαίνουμε να γράφουμε σωστά: **Σήμερα τα χέρια μου κέρδισαν βραβείο κι εγώ μια αγκαλιά από την κυρία Ρένα.**

Μαθαίνουμε για τις λέξεις που έχουν δύο τόνους στις δραστηριότητες 1-2.

2. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

- Πώς λένε την ηρωίδα της ιστορίας μας και για ποιο πράγμα τρελαίνεται;
- Πώς αισθάνεται η Έλλη με την αγκαλιά της κυρίας Ρένας και πώς με την αγκαλιά της θείας Μαίρης;
- Η θεία της Έλλης τη ρωτάει, πριν την αγκαλιάσει;

- Πότε η Έλλη λέει «Παρακαλώ μην αγχίζετε»;
- Ας σκεφτούμε για λίγα λεπτά και κατόπιν συζητάμε με το ζευγάρι μας πώς θα αντιδρούσαμε, εάν μας αγκάλιαζαν χωρίς να μας ρωτήσουν;

- Ας υποθέσουμε ότι είμαστε στη θέση της Έλλης. Τι θα λέγαμε στη θεία Μαίρη;

Μαθαίνουμε για τα ρήματα είμαι και έχω στο αύριο στις δραστηριότητες 3-4 και για τις λέξεις που δείχνουν ποιος μιλάει στις δραστηριότητες 5-7.

3. Κοιτάμε τις εικόνες και συζητάμε ποιες από αυτές δείχνουν αγκαλιές με την οικογένειά μας, τους φίλους/ τις φίλες μας και με τα κατοικίδια μας.

1

2

3

4

5

6

Οικογένεια	Φίλος/ Φίλη	Κατοικίδιο

2.3 Πώς προστατεύουμε το σώμα μας;

4. Κοιτάμε την επόμενη εικόνα. Τι κάνει η Έλλη; Ποιον ή ποια αγκαλιάζει;

Γιατί αγκαλιάζει τον εαυτό της;
Πόσο σημαντικό είναι να αγκαλιάζουμε τον εαυτό μας και να μας αγαπάμε για αυτό που είμαστε;

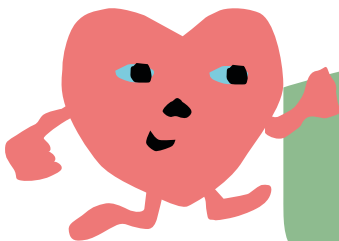
Ας αγκαλιάσουμε και εμείς για λίγα δευτερόλεπτα τον εαυτό μας!

5. Ξεκινάμε με αυτή την πρόταση και μοιραζόμαστε στην ομάδα μας ποια είναι η πιο ξεχωριστή αγκαλιά για μας. Μιλάμε για ένα δικό μας ξεχωριστό πρόσωπο (ή ζώο) και λέμε, γιατί μας κάνει να αισθανόμαστε ξεχωριστά, όταν μας αγκαλιάζει.

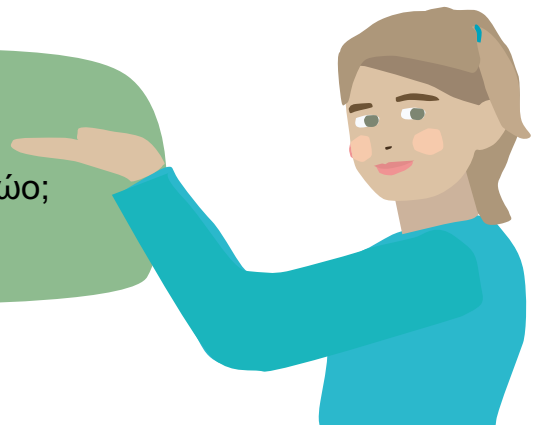

Η πιο ξεχωριστή αγκαλιά για μένα είναι...

Δεν ξεχνάμε να πούμε:

- Ποιο είναι αυτό το πρόσωπο ή ζώο;
- Ποια είναι η σχέση μας μαζί του;

6. Αφού συζητήσαμε για την πιο ξεχωριστή αγκαλιά, πάμε να γράψουμε για αυτήν.

Ποια είναι η πιο ξεχωριστή αγκαλιά για εμένα;

.....

Πώς αισθάνομαι, όταν με αγκαλιάζει;

.....

Τι μπορώ να πω, όταν μια αγκαλιά δε μου αρέσει;

.....

7 Τώρα θα κάνουμε ομάδες τριών ατόμων και θα διαβάσουμε με τη σειρά τι γράψαμε. Ακούμε προσεκτικά και συμπληρώνουμε τον πίνακα.

Όνομα	Ξεχωριστή αγκαλιά	Πώς αισθάνομαι;

2.3

Πώς προστατεύουμε το σώμα μας;

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Ολυμπιακοί Αγώνες

Αθλητικοί αγώνες διεξάγονταν στην Ολυμπιά, απ' όλο τον κόσμο έρχονταν για να τιμήσουνε τον Δία.

Τον πόλεμο αρνιόντουσαν, τις έχθρες, τις κακίες, και μες στο στάδιο χτίζανε τις πιο γερές φιλίες.

Κι ενώ τα χρόνια πέρασαν, οι αγώνες ξεχαστήκαν, τρανοί ξαναγεννήθηκαν, τη δόξα ξαναβρήκαν!

Φίλιππος Μανδηλαράς, εκδόσεις Παπαδόπουλος

Παραολυμπιακοί Αγώνες

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Παραολυμπιακοί 2020 Τόκιο: Ξιφασκία (22/5/2024) [φωτογραφία], paralympic.gr

Οι Παραολυμπιακοί αγώνες λόγω της πανδημίας COVID-19, διεξήχθησαν το 2021. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν από τις 24 Αυγούστου έως τις 5 Σεπτεμβρίου 2021, αφού είχαν αναβληθεί μαζί με τους Ολυμπιακούς Αγώνες που, επίσης, μεταφέρθηκαν από το 2020 στο 2021. Παρά την αλλαγή στην ημερομηνία, οι Αγώνες διατήρησαν την ονομασία «Τόκιο 2020».

Οι πρώτοι Αγώνες Ολυμπιακού χαρακτήρα για αθλητές με αναπηρία οργανώθηκαν το 1960 στη Ρώμη. Θεωρούνται ως οι πρώτοι Παραολυμπιακοί Αγώνες.

Από τότε, οι Παραολυμπιακοί Αγώνες διεξάγονται κάθε τέσσερα (4) χρόνια, πάντα την ίδια χρονιά με τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Ελληνική Παραολυμπιακή Επιτροπή

8. Ας βρούμε Έλληνες και Ελληνίδες Ολυμπιονίκες και Παραολυμπιονίκες και να τους/τις παρουσιάσουμε στην τάξη μας. Ας τον/την παρουσιάσουμε όπως παρακάτω:

Σπύρος Λούης (22/5/2024) [εικόνα],
Wikimedia Commons

Όνομα	Σπύρος
Επίθετο	Λούης
Άθλημα	Μαραθώνιος
Μετάλλιο	Αργυρό
Χρονιά	1896

Μαθαίνουμε
για τον Σπύρο Λούη

Αφού διαβάσαμε για τον Ολυμπιονίκη Σπύρο Λούη, μπορούμε να μαντέψουμε τη σημασία της λέξης Λούης μέσα στη φράση «έγινα Λούης»;

9. Ποιον αθλητή ή ποια αθλήτρια θαυμάζουμε από αυτούς και αυτές που βρήκαμε; Τι μετάλλιο πήρε ο καθένας και η καθεμία; Ας συμπληρώσουμε τον πίνακα.

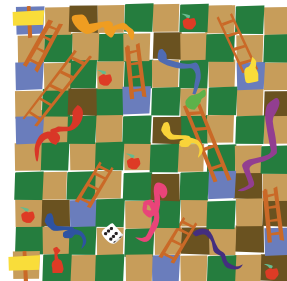
	ΟΝΟΜΑ.....
	ΕΠΙΘΕΤΟ.....
	ΑΘΛΗΜΑ.....
	ΜΕΤΑΛΛΙΟ.....
	ΧΡΟΝΙΑ.....

2.3

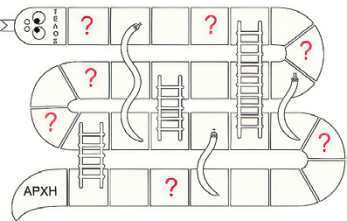

Πώς προστατεύουμε το σώμα μας;

10. Τώρα που μάθαμε πόσο σημαντική είναι η διατροφή και η άθληση για την υγεία του σώματός μας, ας κατασκευάσουμε ένα επιτραπέζιο παιχνίδι, το φιδάκι της υγείας.

Θυμόμαστε τους κανόνες του συγκεκριμένου παιχνιδιού, χωριζόμαστε σε ομάδες και επιλέγουμε μία από τις παρακάτω δραστηριότητες του πίνακα:

<p>Κατασκευάζουμε το ζάρι του παιχνιδιού και τα πιόνια με υλικά της επιλογής μας.</p>	<p>Ζωγραφίζουμε το ταμπλό του παιχνιδιού ακολουθώντας το παρακάτω πρότυπο και προσθέτουμε αριθμούς:</p> <p>Πρότυπο φιδάκι</p>
<p>Ζωγραφίζουμε εικόνες υγιεινών και ανθυγιεινών τροφών, για να τις προσθέσουμε στο ταμπλό του παιχνιδιού.</p>	<p>Ζωγραφίζουμε εικόνες αθλημάτων και καθιστικών δραστηριοτήτων, για να τις προσθέσουμε στο ταμπλό του παιχνιδιού.</p>
<p>Ετοιμάζουμε κάρτες με ερωτήσεις σχετικά με τη διατροφή και τη φυσική δραστηριότητα που θα αντιστοιχούν στα ερωτηματικά που υπάρχουν στο ταμπλό του παιχνιδιού.</p>	

Ώρα για παιχνίδι!

Σκεφτόμαστε και συζητάμε: Τι μάθαμε; Τι μας δυσκολεύει; Τι θα θέλαμε να μάθουμε; Τι μας βοηθάει να μαθαίνουμε;

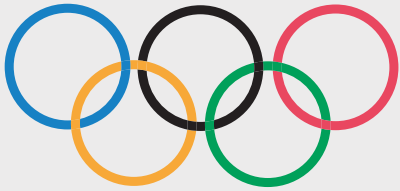

2.4

Τι μάθαμε για το πώς φροντίζουμε το σώμα μας;

Φτιάχνουμε κάρτες για τα αθλήματα των Ολυμπιακών αγώνων

Γνωρίζουμε ότι στους θερινούς Ολυμπιακούς αγώνες υπάρχουν **32 αθλήματα** και **302 αγωνίσματα**;

Αθλήματα ολυμπιακών αγώνων

1. Ζωγραφίζουμε ή βάζουμε μία εικόνα για το άθλημα που θέλουμε να **περιγράψουμε** στη μία πλευρά της κάρτας. Γράφουμε το όνομα του αθλήματος κάτω από την εικόνα. Στο πίσω μέρος της κάρτας περιγράφουμε το άθλημα που επιλέξαμε.

Τι μορφή θα πρέπει να έχει το κείμενό μας; Ποια βήματα θα ακολουθήσουμε για να γράψουμε στο πίσω μέρος της κάρτας;

Αυτή είναι μια κάρτα για την ποδηλασία.

Ποδηλασία

Η ποδηλασία είναι ένα άθλημα των Ολυμπιακών αγώνων. Ο πρώτος αγώνας ποδηλασίας έγινε το 1868.

Για να κάνεις ποδηλασία, πρέπει να έχεις ένα ποδήλατο. Το άθλημα αυτό είναι ατομικό.

Με την ποδηλασία γυμνάζεσαι και παραμένεις υγιής.

Σχεδιάζουμε κάρτες αθλημάτων

2.4

Τι μάθαμε για το πώς φροντίζουμε το σώμα μας;

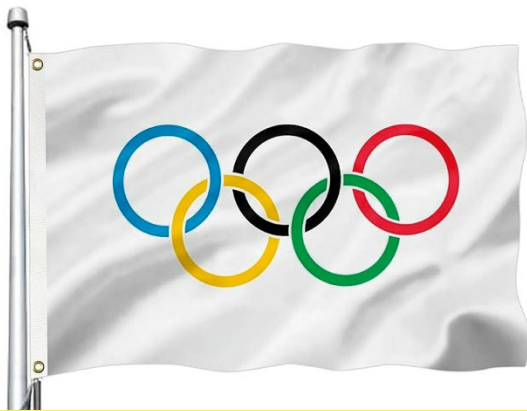
2. Αφού φτιάξαμε τις κάρτες μας, μπορούμε να παίξουμε σε ομάδες.

- Τοποθετούμε τις κάρτες με την εικόνα προς τα κάτω. Οι υπόλοιποι συμμαθητές και συμμαθήτριες της ομάδας διαβάζουν το κείμενο που γράψαμε και προσπαθούν να μαντέψουν το άθλημα.
- Τώρα μπορούμε να κρεμάσουμε τις κάρτες μας σε έναν τοίχο της τάξης μας και να παρουσιάσουμε σε όλη την τάξη το άθλημα που επιλέξαμε να περιγράψουμε.

Αρχαίο πνεύμα αθάνατον...

Ολυμπιακός
ύμνος

Ο Ολυμπιακός Ύμνος γράφτηκε το 1896 από τον Έλληνα ποιητή Κωστή Παλαμά. Ας τον απαγγείλουμε όλοι μαζί στην τάξη.

Κωστής Παλαμάς (17/9/2024)
[εικόνα], ert.gr

Εξασκούμαστε στον τονισμό των λέξεων και στα ρήματα έχω και είμαι στις δραστηριότητες 1-4.

3. Συζητάμε τι μάθαμε για το πώς φροντίζω το σώμα μου.

Εννοιολογικός
χάρτης
για το σώμα

Η ενότητα τελείωσε!

Βάζω στην απάντηση που μου ταιριάζει περισσότερο.

Πόσο καλά κάνω τα παρακάτω:			
Γνωρίζω λέξεις σχετικές με το σώμα, τη διατροφή και τα αθλήματα.			
Μπορώ να βρω πληροφορίες σε ένα ενημερωτικό φυλλάδιο και σε ένα άρθρο σε ιστοσελίδα.			
Μπορώ να περιγράψω ένα άθλημα.			
Μπορώ να φτιάξω κάρτες για τα αθλήματα των ολυμπιακών αγώνων.			
Είμαι σε θέση να επιλέξω τροφές για ένα υγιεινό γεύμα.			
Μπορώ να ξεχωρίσω ποιες αγκαλιές με κάνουν να χαμογελώ.			

Διαβάζουμε
ολόκληρα βιβλία
και κάνουμε
δραστηριότητες

ΣΥΖΗΤΑΜΕ...

για τα ιστορικά
γεγονότα της 28^{ης}
Οκτωβρίου

ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ...

κείμενα εμπνευσμένα
από την 28^η Οκτωβρίου

ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΜΕ...

μαθαίνοντας και
δημιουργώντας

Τι συνέβη την 28η Οκτωβρίου 1940;

Πρός Στενωπόν Κλεισούρας

Προς Στενωπό Κλεισούρας (21/3/24) [φωτογραφία], Wikimedia Commons

1. Παρατηρούμε την εικόνα και συζητάμε:

- Τι δείχνει η παραπάνω φωτογραφία;
- Πότε μπορεί να τραβήχτηκε αυτή η φωτογραφία;

Βάζει ο Ντούτσε
τη στολή του

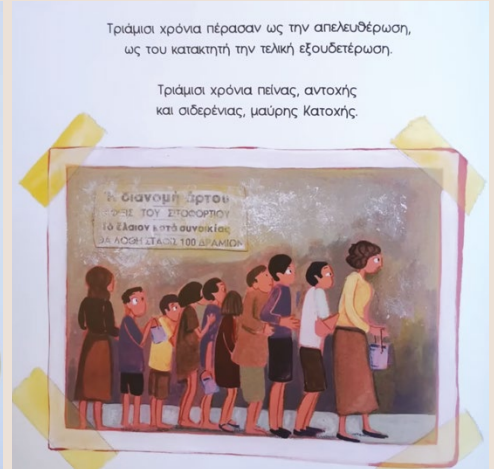
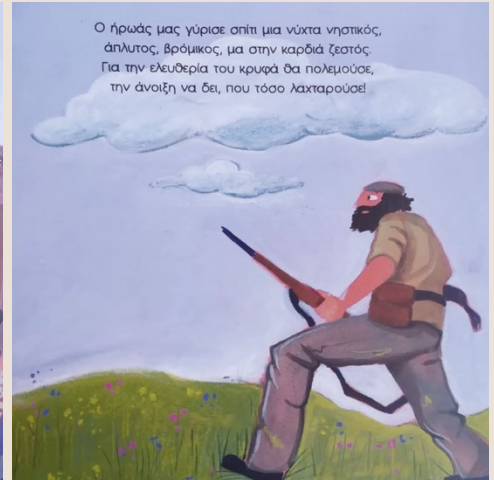
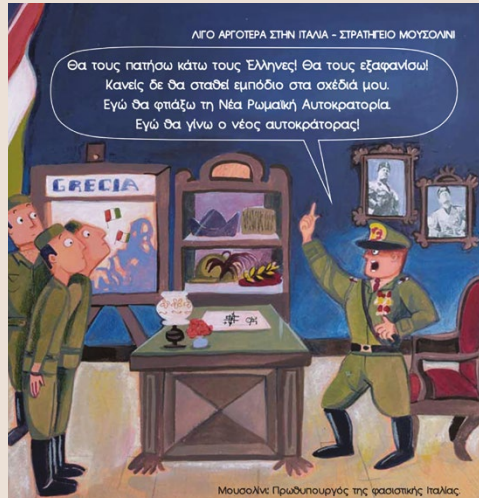
1. Διαβάζουμε το κείμενο και απαντάμε στις ερωτήσεις.

ΜΑΝΤΕΥΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟ

Πριν διαβάσουμε, βλέπουμε τον τίτλο του κειμένου. Μπορεί να μας βοηθήσει να καταλάβουμε για το περιεχόμενο του κειμένου.

Το έπος του '40

Μεγαλοβδομάδα: Η εβδομάδα από την Κυριακή των Βαΐων ως την Κυριακή του Πάσχα.

Φίλιππος Μανδηλαράς, *Το έπος του '40*, εκδόσεις Παπαδόπουλος

- Ποιοι είναι οι χαρακτήρες του κειμένου; Πότε και πού συμβαίνουν τα γεγονότα;
- Για ποιο θέμα μας μιλά το κείμενο;
- Πώς θα ένιωθες, αν ο μπαμπάς σου έφευγε στον πόλεμο; Τι θα του έλεγες;
- Για ποιον λόγο έγινε ο πόλεμος;
- Πώς θα μπορούσε να βοηθήσει ένα μικρό παιδί στον πόλεμο;
- Γνωρίζουμε ιστορίες παιδιών που βοήθησαν με τον δικό τους τρόπο στον πόλεμο;

2. Ψάχνουμε οριζόντια και κάθετα μέσα στο κρυπτόλεξο και βρίσκουμε 12 λέξεις που έχουν σχέση με την 28^η Οκτωβρίου. Στη συνέχεια γράφουμε αυτές τις λέξεις με μικρά γράμματα σε αλφαβητική σειρά.

Ε	Λ	Ε	Υ	Θ	Ε	Ρ	Ι	Α	Κ	Σ
Μ	Χ	Ψ	Π	Ε	Ν	Ν	Α	Ε	Ψ	Τ
Α	Γ	Κ	Ο	Χ	Ι	Ν	Ο	Ρ	Σ	Ρ
Ψ	Ε	Λ	Λ	Α	Δ	Α	Β	Α	Ο	Α
Ι	Ρ	Τ	Ε	Ι	Ρ	Η	Ν	Η	Β	Τ
Ε	Μ	Υ	Μ	Χ	Ε	Π	Ο	Σ	Κ	Ι
Τ	Α	Υ	Ο	Χ	Ρ	Ε	Ε	Σ	Α	Ω
Β	Ν	Ν	Σ	Η	Μ	Α	Ι	Α	Μ	Τ
Ε	Ι	Τ	Α	Λ	Ι	Α	Ο	Π	Ρ	Η
Ζ	Α	Ο	Κ	Τ	Ω	Β	Ρ	Ι	Ο	Σ

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)

- 7)
- 8)
- 9)
- 10)
- 11)
- 12)

3. Πριν διαβάσουμε τι συζητούν τα παιδιά, βλέπουμε την εικόνα και συζητάμε τι δείχνει.

sch.gr

Η εικόνα που βλέπουμε ονομάζεται **γελοιογραφία** και δείχνει ένα σκίτσο που σατιρίζει το γεγονός της εποχής.

Κάποιες γελοιογραφίες έχουν και μία **λεζάντα**, δηλαδή μία πρόταση, για να περιγράψουμε την εικόνα, η οποία είναι κάπως αστεία!

Ας σκεφτούμε και ας γράψουμε κι εμείς **μία λεζάντα** για την παραπάνω γελοιογραφία:

.....

ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ...

για τα γεγονότα
του Πολυτεχνείου

ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ...

για την εξέγερση
του Πολυτεχνείου

ΑΚΟΥΜΕ ...

σημαντικές
ημερομηνίες

Τι συνέβη στο Πολυτεχνείο το 1974;

Η πύλη (6/6/2024) [φωτογραφία], Wikimedia Commons

1. Παρατηρούμε την εικόνα και απαντάμε στα παρακάτω ερωτήματα.

- Τι βλέπουμε στην παραπάνω εικόνα;
- Πού βρίσκεται αυτό το μέρος;
- Τι είναι το Πολυτεχνείο;
- Γιατί γιορτάζουμε αυτήν τη μέρα;

ψωμί
παιδεία
ελευθερία

1. Διαβάζουμε το κείμενο.

Η εξέγερση του Πολυτεχνείου 17 Νοέμβρη 1973

Τρεις συνταγματάρχες με όψη λίγο αστεία, αποφάσισαν να καταργήσουν τη δημοκρατία. Έξι χρόνια είχαν πια περάσει και οι συνταγματάρχες είχαν καλοβουλευτεί, το κόλπο με τον φόβο είχε πιάσει, άλλος δεν άφηναν να ακουστεί.

Οι νέοι όμως τις νύχτες υπόγεια αντιδρούσαν, στους τοίχους γράφανε συνθήματα και στίχους τραγουδούσαν. Στα μέσα του Νοέμβρη στο Πολυτεχνείο, οι φοιτητές επαναστάτησαν. «Δεν πάει άλλο η σκλαβιά» είπαν και αυτά αποφάσισαν. Να φτιάξουμε πομπό, να μας ακούνε όλοι! Κάτω η Χούντα! Ζήτω η Δημοκρατία!

Έξω από το Πολυτεχνείο ο κόσμος όλο και πυκνώνει, το κίνημα κατά της χούντας δυναμώνει. Τότε θύμωσαν οι τρεις συνταγματάρχες. Αργά το απόγευμα εμφανίζεται η αστυνομία, αποφασισμένη είναι να σταματήσει την «ανομία». Ποιος το περίμενε ότι το τανκς θα ξεκινούσε; Ποιος το περίμενε ότι από την πύλη θα περνούσε; Τρέχουν οι φοιτητές όπως όπως να σωθούν σε στενά, σε εισόδους ψάχνουν να κρυφτούν. Για τη Χούντα η αντίστροφη πορεία είχε αρχίσει η παντοδυναμία της είχε πια ξεφτίσει.

Φίλιππος Μανδηλαράς, εκδόσεις Παπαδόπουλος

2. Απαντάμε στις ερωτήσεις.

- Για ποιο θέμα μάς μιλά το κείμενο;
- Πού συνέβησαν τα γεγονότα που διαβάσαμε;
- Ποια τραγούδια τραγουδούσαν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες;

Ακούμε τα τραγούδια που τραγουδούσαν οι φοιτητές στο Πολυτεχνείο.

Ποιος είναι ο συνθέτης του τραγουδιού «Είμαστε δυο είμαστε τρεις». Αναζητούμε πληροφορίες.

Για ποιον λόγο οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μπήκαν στο Πολυτεχνείο; Ποιος ήταν ο σκοπός τους;

Αν ήμουν στο Πολυτεχνείο θα... Συζητάμε με το ζευγάρι μας: «Τι θα κάναμε στο Πολυτεχνείο;», «Με ποιον ή ποια θα ήμασταν εκεί;» και μετά ανακοινώνουμε την ιστορία που φτιάξαμε μαζί σε όλη την τάξη.

Τι θα συνέβαινε, εάν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες δεν επαναστατούσαν;

Τι θα λέγαμε στον οδηγό του τανκς, για να τον πείσουμε να μην μπει στο Πολυτεχνείο;

3. Έξω από το Πολυτεχνείο είχαν κρεμάσει πανό με διάφορα συνθήματα όπως «**ΨΩΜΙ-ΠΑΙΔΕΙΑ-ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ**». Μπορούμε να σκεφτούμε τι σημαίνει αυτό το σύνθημα; Σκεφτόμαστε για λίγο, στη συνέχεια συζητάμε τη σκέψη μας με το ζευγάρι μας και τέλος την ανακοινώνουμε στην τάξη.

Θα θέλατε να σας βοηθήσω;
Ας σκεφτούμε για κάθε λέξη του συνθήματος ξεχωριστά.
Με τη λέξη **ΨΩΜΙ** τι να ζητούσαν άραγε;
Με τη λέξη **ΠΑΙΔΕΙΑ**;
Με τη λέξη **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ**;

4. Βάζουμε τα γράμματα στη σωστή σειρά για να γράψουμε τις λέξεις από το σύνθημα που ήταν γραμμένα στο πανό έξω από το Πολυτεχνείο.

Ω Ι Ψ Μ

Α Δ Ι Α Ε Ι Π

Ρ Υ Α Λ Ε Θ Ε Ι Ε

5. Μπορούμε να εντοπίσουμε και άλλα συνθήματα στο βιβλίο μας. Κοιτάμε προσεκτικά στις εικόνες του κειμένου που διαβάσαμε.

Σε ποιο τραγούδι από αυτά που ακούσαμε, εντοπίσαμε κάποιο σύνθημα; Ας ακούσουμε ξανά το τραγούδι «Ο δρόμος» του Μάνου Λοΐζου.

Έχουμε δει κάπου αλλού τέτοια συνθήματα;
Έρθε η ώρα να φτιάξουμε το δικό μας σύνθημα. Συζητάμε όλοι μαζί και γράφουμε το σύνθημά μας.

Πώς θα γράψουμε το δικό μας σύνθημα;

Το σύνθημα πρέπει να είναι μικρό και κατανοητό για να μένει στο μυαλό μας.

Ξεχάσαμε να απαντήσουμε κάτι πολύ σημαντικό!

Μα, τι ξεχάσαμε;

**Πότε έγινε η εξέγερση του Πολυτεχνείου;
Πηγαίνουμε στον τίτλο του κειμένου, για να απαντήσουμε.**

Εξαιρετικά το βρήκαμε!
Η εξέγερση του Πολυτεχνείου έγινε στις
17 Νοεμβρίου 1973

Όταν θέλουμε να πούμε μια ημερομηνία, πρώτα λέμε τον αριθμό της ημέρας, στη συνέχεια τον μήνα και τέλος τη χρονιά.

Αριθμός

Μήνας

Χρονιά

Κάποιες φορές αναφέρουμε και την ημέρα όπως εδώ:
Σάββατο 6 Ιουλίου 2024

Προσοχή!

Μια ημερομηνία μπορούμε να τη γράψουμε και με άλλον τρόπο. Ανάμεσα από τον αριθμό, τον μήνα και τη χρονιά μπορούμε να βάλουμε μια πλάγια γραμμή όπως εδώ 17/11/1973

Αυτός ο αριθμός τι είναι πάλι;

Κάθε μήνας έχει τον δικό του αριθμό.

Οι μήνες του χρόνου

6. Ακούμε τις ημερομηνίες και τις γράφουμε και με τους δύο τρόπους.

1. ___ 17 Νοεμβρίου 1973 ή 17/11/1973 _____
2. _____
3. _____

Ακούμε σημαντικές ημερομηνίες

Μαθαίνουμε για το Πολυτεχνείο κάνοντας πράγματα

7. Σκεφτόμαστε τι μάθαμε έως τώρα και γράφουμε:

Τρία (3) πράγματα που μάθαμε για το Πολυτεχνείο,

- 1.....
- 2.....
- 3.....

Δύο (2) πράγματα που μας τράβηξαν την προσοχή σχετικά με τα γεγονότα του Πολυτεχνείου και θα θέλαμε να μάθουμε περισσότερα,

- 1.....
- 2.....

Μια (1) απορία που μπορεί να έχουμε για τα γεγονότα του Πολυτεχνείου και μας προβληματίζει ακόμα.

.....

1η Ενότητα

Βερροιοπούλου, Α. 2019. *Λιλύ και Λούσου*. Εικ. Mariana Villanueva Segovia. Αθήνα: Μικρή Σελήνη.

Έντε, Μ. 2013. *Η Μόμο*, Μπφρ. Κ. Σίνου, Αθήνα: Ψυχογιός.

Ηλιόπουλος, Β. 2023. *Οικογένεια είμαστε*. Εικ. Κ. Φέντελε. Αθήνα: Πατάκη.

Πιπίνη, Α. 2012. *Ο Σίμπα και το σύμπαν*. Αθήνα: Πατάκη.

Τσορώνη – Γεωργιάδη, Γ. 2022. *Μια ωραία οικογένεια*. Εικ. Σ. Κυλερτζή. Αθήνα: Σαββάλας.

Ακουστικό Υλικό

Αρβανιτάκη Ε., στίχοι-μουσική: Γ. Χατζηπιερής, 2009, *Για τον πατέρα, Η επιστροφή του τεμπέλη δράκου*, UNIVERSAL.

2η Ενότητα

Αλεξάνδρου, Γ. Κ. 2018. *Μόνο αν θέλω*. Αθήνα: Μίνωας.

Δουβόγιαννη, Π., Λουκάκου, Α. & Μπαθρέλλου Ε. «*Τα μυστικά της ...ισορροπημένης διατροφής*». Υπουργείο Υγείας, 21/05/2024.

<https://www.moh.gov.gr/articles/health/dieythynsh-prwtobathmias-frontidas-ygeias/draseis-kai-programmata-agwghs-ygeias/agwgh-ygeias/draseis-kai-parembaseis-eyaisthhtopoi-hshs-kai-enhmerwshs-toy-mathhtikoy-plhthysmoy/diatrofikh-agwgh/6566-diatrofikh-agwgh?f-dl=15751>

Εθνική Δράση Υγείας για τη ζωή των νέων. «*Ήξερες ότι τα τρόφιμα χωρίζονται σε ομάδες;*». ΕΥΖΗΝ, 21/05/2024.

<https://eyzhn.edu.gr/did-you-know-that-food-is-divided-into-groups/>

Εθνική Δράση Υγείας για τη ζωή των νέων. «*Η πυραμίδα της φυσικής δραστηριότητας*». ΕΥΖΗΝ, 21/05/2024.

<https://eyzhn.edu.gr/the-pyramid-of-physical-activity/>

Μανδηλαράς, Φ. 2016. *Ολυμπιακοί αγώνες*. Εικ. Καπατσούλια, Ν. Αθήνα: Παπαδόπουλος.

Επετειακή Ενότητα: 28η Οκτωβρίου

Μανδηλαράς, Φ. 2012. *Το έπος του '40*. Εικ. Καπατσούλια, Ν. Αθήνα: Παπαδόπουλος.

Ακουστικό Υλικό

Παιδική Χορωδία Σπύρου Λάμπρου, μουσική: Θεόφραστος Σακελλαρίδης, στίχοι: Γιώργος Θίσβιος, 2023, *Βάζει ο Ντούτσε τη στολή του, Η 28η Οκτωβρίου 1940 Στα Σχολεία Της Πατρίδας Μου, Μικρή πολιτεία*

Επετειακή Ενότητα: Πολυτεχνείο

Μανδηλαράς, Φ. 2012. *Η εξέγερση του Πολυτεχνείου*. Εικ. Καπατσούλια, Ν. Αθήνα: Παπαδόπουλος.

1η Ενότητα

Σελ. 18, 34 Δελτίο αστυνομικής ταυτότητας (Ελλάδα) (12/9/2024) [εικόνα], wikipedia.org [https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B5%CE%BB%CF%84%CE%AF%CE%B-F_%CE%B1%CF%83%CF%84%CF%85%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82_%CF%84%CE%B1%CF%85%CF%84%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1%CF%82_\(%CE%95%CE%BB%CE%B-B%CE%AC%CE%B4%CE%B1\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B5%CE%BB%CF%84%CE%AF%CE%B-F_%CE%B1%CF%83%CF%84%CF%85%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82_%CF%84%CE%B1%CF%85%CF%84%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1%CF%82_(%CE%95%CE%BB%CE%B-B%CE%AC%CE%B4%CE%B1))

Σελ. 29 “Hachiko”, Wikimedia Commons, Wikimedia Foundation, 28/5/2024 <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hachiko.JPG>

Σελ. 33 Daddy Cool Team, 2019. “13 Συγκλονιστικά γλυπτά που εξυμνούν με τον πιο όμορφο τρόπο την μητρότητα!”, daddy-cool, 22/5/2024 <https://www.daddy-cool.gr/mitrotita/mama/13-sygklonistika-glypta-pou-eksym-noun-me-ton-pio-omorfo-tropo-tin-mitrotita.html>

Από το **Shutterstock** (www.shutterstock.com) έχουν αντληθεί οι εικόνες στις σελίδες: 21, 23, 26

2η Ενότητα

Σελ. 46 Πόσες ώρες ύπνου χρειάζονται τα παιδιά; (22/5/2024) [εικόνα], <https://healthstories.gr/ygeia-toy-paidioy/45450/poses-ores-prepei-na-koimatai-ena-paidi-analoga-me-tin-ilikia-toy/>

Σελ. 47 MahmurMarganti. Basketball. Photograph. Pixabay. September 13, 2024. <https://pixabay.com/photos/basketball-sport-player-man-4552002/>

Σελ. 47 RoboMichalec. Football. Photograph. Pixabay. September 13, 2024. <https://pixabay.com/photos/football-prep-player-portrait-3780040/>

Σελ. 47 Tom Fisk. Women playing Volleyball. Photograph. Pixabay. September 13, 2024. <https://www.pexels.com/photo/women-playing-volleyball-17397548/>

Σελ. 53 Πόσες ώρες ύπνου χρειάζονται τα παιδιά; (22/5/2024) [εικόνα], <https://healthstories.gr/ygeia-toy-paidioy/45450/poses-ores-prepei-na-koimatai-ena-paidi-analoga-me-tin-ilikia-toy/>

Σελ. 54 MahmurMarganti. Basketball. Photograph. Pixabay. September 13, 2024. <https://pixabay.com/photos/basketball-sport-player-man-4552002/>

Σελ. 54 RoboMichalec. Football. Photograph. Pixabay. September 13, 2024. <https://pixabay.com/photos/football-prep-player-portrait-3780040/>

Σελ. 54 Tom Fisk. Women playing Volleyball. Photograph. Pixabay. September 13, 2024. <https://www.pexels.com/photo/women-playing-volleyball-17397548/>

Σελ. 55 ΠΑΡΙΣΙ 2024: Διαδικασία πρόκρισης στην ξιφασκία (22/5/2024) [φωτογραφία], <https://www.paralympic.gr/paris-2024-diadikasia-prokrisi-stin-ksifaskia/>

Σελ. 55 Η «χρυσή» κούρσα του Γκαβέλα (22/5/2024) [φωτογραφία],
<https://www.lifo.gr/now/sport/paraolympiakoi-agonēs-hrysos-o-gkabelas-me-pagkosmio-rekorsta-100-metra>

Σελ. 56 Σπύρος Λούης (22/5/2024) [εικόνα]
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Spiridon_louis.jpg

Σελ. 62 ΠΑΡΙΣΙ 2024: Διαδικασία πρόκρισης στην ξιφασκία (22/5/2024) [φωτογραφία],
<https://www.paralympic.gr/paris-2024-diadikasia-prokrisi-stin-ksifaskia/>

Σελ. 62 Η «χρυσή» κούρσα του Γκαβέλα (22/5/2024) [φωτογραφία],
<https://www.lifo.gr/now/sport/paraolympiakoi-agonēs-hrysos-o-gkabelas-me-pagkosmio-rekorsta-100-metra>

Σελ. 63 Σπύρος Λούης (22/5/2024) [εικόνα]
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Spiridon_louis.jpg

Σελ. 66 Κωστής Παλαμάς (17/9/2024) [εικόνα]
<https://www.ert.gr/ert-arxerio/kostis-palamas-13-ianoyariou-1859/>

Από το **Shutterstock** (www.shutterstock.com) έχουν αντληθεί οι εικόνες στις σελίδες:
42, 43, 47

Επετειακή Ενότητα: 28η Οκτωβρίου

Σελ 68 Προς Στενωπό Κλεισούρας. Wikimedia Commons, Wikimedia Foundation, 22/5/24
<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:To.Kleisoura.Pass.jpg>

Σελ 71 Γελοιογραφία Μουσολίνι (03/02/2024) [εικόνα],
<http://e-aihoua.blogspot.com/2012/10/40.html>

Επετειακή Ενότητα: Πολυτεχνείο

Σελ 72 The old gate. Wikimedia Commons, Wikimedia Foundation, (6/6/2024) [φωτογραφία],
<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Empgate1973.jpg>

